Orta tedrisat muallimlerinden terfi edenlerin listesi Âlî tastike iktiran etmiştir. Listeyi 5 inci sahifemizde okuyunuz.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Geçen gün Stratosfer'e çıkan Belçikalı âlimlerin balonu karaya inmiştir. Âlimler seyahatlarından memnundurlar.

FIATI 5 KURUŞTUR. | 9 uncu sene No. 3063 | PAZARTESI 20 AGUSTOS 1934 | Tel: { Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. Idare ve Matbaa : 24310.

Verim kabiliyeti

Siirt Meb'usu: *MAHMUT*

Insanların olduğu gibi; işlerin, teşebbüslerin, müesseselerin de muayyen bir verim kabiliyeti vardır. Iş hayatında en çok muvaffak olanlar, elde bulunan kaynaklardan, unsurlardan azamî verimi almasını bilenlerdir.

Senelerdenberi münakaşa kabul etmiyen bir (hakikat), bir (bedahet) diye üzerinde durduğumuz bir çok telâkkilerin, küçük bir tecrübe ile çok yavan ve yalan olduğunu sık sık görmekteyiz. Cumhuriyet Türkiyesi; bugüne kadar muvaffakıyetle yürüttüğü şimendifer politikasına ilk başladığı seneler - de idi: yerli ve yabancı bir çok adamlardan dinlediğimiz itirazlar, tenkitler arasında, belli başlı şu iddia üzerinde duruluyordu:

— *"Iç Anadoluya, Şark Vilâyetlerine doğru uzatılan demiryollarının, memleket iktısadiyatı bakımından hiç bir değeri yoktur. Türkiyenin şimendifer politikası; yalnız askerî icaplara cevap veren, siyaset ve sevkulceyş mülâhazalarına dayanan kuru, verimsiz bir şeydir!"* Böyle bir iddianın tutar yeri olmadığını uzun uzadıya anlatmağa lüzum görmüyoruz. Kaldı ki, millî istiklâlin temel taşını teşkil eden millî müdafaa politikası ve bunu kuvvetlendiren her teşebbüs karşısında esasen saygı ile eğilmeğe mecburuz. Işin tatbikat ve filiyat sahasındaki hakikatine gelince: Küçük bir tecrübe ile anlaşılıyor ki, demiryollarımızı verimli bir vaziyete sokmak, halkı tazyik eden pahalı bir tarife ile değil, daha ucuz bir tarife ile kazanır bir hale getirmek mümkündür.

Son zamanlarda, Nafıa Vekili Ali Bey bir tecrübede bulundu: Demiryollarının tarifeleri üzerinde bazı tenzilât yaptırdı. Memleket dahilinde ucuz halk seyahatleri tertip ettirdi. Bazı mahsûllerimizi uzaklara kadar sürebilmek için nakliye fiatlerini indirtti, hâsılı Demiryollar Idaresini, az kazanç ile çok hareket ve çok iş yapmak yoluna sevketti. Bu tecrübeden, bir kaç ay içinde alınan netice müsbettir: Hem Devlet Demiryolları Idaresinin bu aylar zarfındaki geliri, geçen aylara nisbetle arttı, hem de bu suretle artan iş ve hareket sayesinde bazı mahsûllerimizin iyi fiatlerle satılmasına, mallarını satanların gelecek sene mesaisinin ve vergi kabiliyetlerinin artmasına sebep oldu. Tecrübesinden cesaret ve ümit alan Nafıa Vekilimiz; ayni mülâhaza ile, ayni tecrübe ve esas dahilinde daha geniş bir harekete geçmek kararında bulunduğunu söylüyor.

Geçen sene, Iktısat Vekilinin teklifi üzerine bazı ihracat maddelerimizin, bilhassa harice satılacak madenlerimizin nakliye ücretleri yarı yarıya indirilmişti. Bir sene zarfında alınan netice şudur: Hem taşınan maden miktarı bir misli artmak suretile Demiryollar Idaresi nakliye ücretlerini indirmek yüzünden zarar görmedi. Hem de eskisine nisbetle, iki kat fazla madeni hariçte satmağa ve memlekete döviz kazandırmağa yol açıldı.

Bu mevzuu mütalea ederken, *bilvasıta* ve *bilâvasıta* vergi meseleleri de akla geliyor. Her memlekette olduğu gibi, bizde de doğrudan doğruya hazineye akan bir gelir; dolaşık yollardan gelen bir vergiye — hattâ miktar itibarile daha az bile olsa — tercih edilir. Halbuki öyle gelir mevzuu işler ve maddeler var ki, onların azamî verimi; ancak bilvasıta alınabilir.

Yalnız bu tecrübelerin neticelerine değil, herkesin bildiği bir hakikate uyarak; bütün gelir kaynaklarımız, hazinenin gelirine esas teşkil eden bütün idare ve müesseselerimiz üzerinde amelî ve ticarî bir kafa ile yeni tetkiklere gitmeliyiz. Bu araştırmalar, devletin her idaresinde olduğu gibi, bilhassa Inhisarlar Vekâletine bağlı olan müesseselerde daha sıkı ve sık sık yapılmalıdır: Nefis sigara ve tütünlerimizin hariçte sürümünü temin için neler yapmak lâzımgelecği davası hâlâ sökülmemiş, iktısadî ve ticarî muvazenemiz bakımından, bütün ehemmiyetile ortada duruyor. İspirtolu içkiler ve bil-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

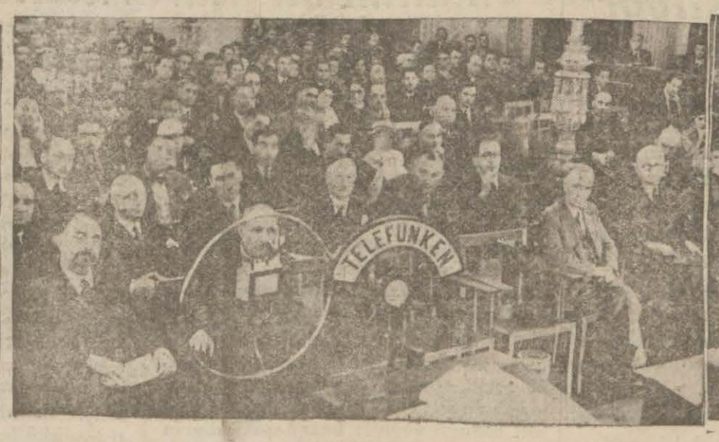

Dün iki tez daha okundu

Kurultay dün üç celse yaptı, Saim ve Cevat B. ler tezlerini yaptılar

Bu sabah ilim encümenleri toplanacak

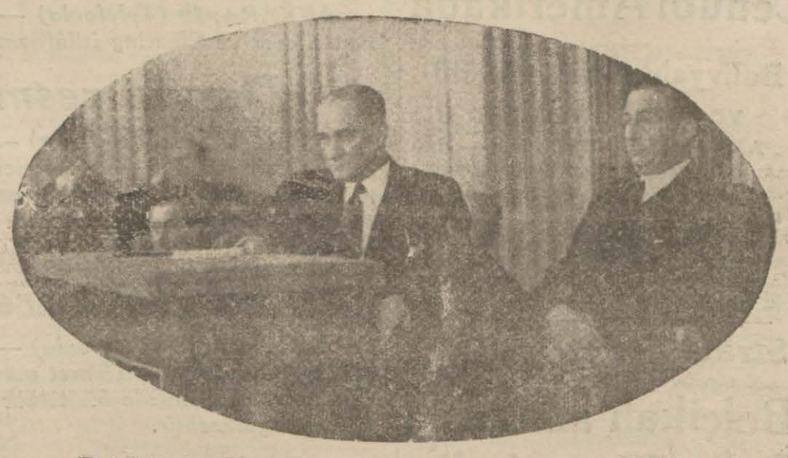

Reisicümhur Hazretleri localarından tezleri dinliyorlar

Ikinci dil kurultayına karşı, memleket dışından ve içinden gösterilen alâka gittikçe artmaktadır. Ikinci dil kurultayı münasebetile kurultay riyasetine gelen tebrik telgraflarının adedi 2500 ü bulmaktadır.

Dün, kurultayın ikinci günü, gene çok kalabalıktı. İçtima salonunda hükûmet erkânı, şehrimizde bulunan mebuslar, ecnebi âlimler, Türk profesörleri, askerî erkân ve ümera, Cumhuriyet Halk Fırkası erkânı, umumî kâtip Recep Bey, umumî idare heyeti azaları ve sair birçok zevat vardı.

Saat ikiye gelmeden, salon dolmuştu. Herkes sabırsızlıkla müzakeratın açılmasını bekliyordu. Nihayet büyük şef, salona dahil oldular. Huzurlarile kurultaya şeref verdiklerini gören bütün salon halkı hep birden ayağa kalktı. Gazi Hazretleri, refakatlerinde Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey olduğu halde localarında mevkilerini aldılar.

Müzakere açılıyor

Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri divanı riyaseti işgal etti. Reis Paşa zili çaldı ve:

— Müzakere başlamıştır, dedi.

Bunun üzerine geçen içtimaın zabıt hülâsası okundu. Reis Paşa:

— Zabıt hakkında bir mütalea var mı efendim?... Yok... Aynen kabul edilmiştir.

Ibrahim Necmi Beyin beyanatı

Eski zabıt kabul edildikten sonra, cemiyet umumî kâtibi Ibrahim Necmi Bey söz alarak dedi ki:

— Arkadaşlarım, dünkü rapordaki izahat arasında birkaç nokta noksan kalmıştır. Bunların tamamlanmasını ve

(Devamı 6 ncı sahifede)

Saim Ali, Ahmet Cevat, Ibrahim Necmi Beyler kürsüde...

13.163.208 Evet - 1.520.356 Hayır..

Dün bütün Almanlar hâdisesiz reylerini verdiler

250.000 rey pusulası boş çıkmıştır. 13.163.208 kişi lehte rey vermişlerdir

Şehrimizdeki Almanlardan 458 i M.Hitlere rey verdiler. Reylerini sularımız haricinde bir vapurda kullandılar

BERLIN, 19 A.A. — Reyiâmın saat 21,30 da ki vaziyeti şudur: 13 milyon 168 bin 208 evet, 1 milyon 520 bin 356 hayır, 250,000 boş.

BERLIN, 19 A.A. — Reyiâm bütün Almanyada bu sabah saat 8 de başlamıştır. Şimdiye kadar hiç bir hâdise kaydedilmemiştir. Bütün sokaklar üzerinde gameli salip işareti bulunan kırmızı bayraklarla ve harpten evvelki imperatorluk alâmeti olan Siyah - beyaz - kırmızı renkte bayraklarla süslenmiştir. Kahve renkli gömlekli Hitlerci milisler intihap daireleri önünde mevki almışlardır. 11-11-1933 tarihindeki reâmda olduğu gibi kahvelerde, pastahanelerde ve mektep alerde de rey verilmektedir. Sabahleyin hava sisli olduğundan, müntehiplerin izdihamı ancak saat 11 ile 12 arasında hava biraz açılınca hissedil -

(Devamı 6 ıncı sahifede)

M. Hitler nutuk söylerken

San'atkârlarımızı itham altına sokan garip ihbar

Para müsabakası için açılan müsabakaya muvazaalı resimler mi verilmiş

Darphane müdürlüğü tahkikat yapıyor

Gümüş paraların basılması hazırlıklarına başlanılmıştır. Paraların şekli için yapılan müsabaka müddeti bitmiş, dün de bu müsabakaya iştirak edenlerin verdikleri eserlerden birinin intihabı için bir jüri heyeti seçilmiştir.

Jüri heyeti heykeltraş Ihsan ve

(Devamı 6 ncı sahifede)

Zafer ve Tayyare Bayramı

Kutlulama merasimi bu sene her vakitkinden parlak olacak

30 Ağustos Tayyare bayramı programı için dün İstanbul Tayyare Cemiyetinde Nakiye Hanımın reisliğinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Tayyare cemiyeti reis vekili İsmail Hakkı Bey ve Tayyare cemiyeti teşekküllerine bağlı kaza ve nahiyeler reisleri bulunmuştur. Tayyare bayramında yapılacak işler ve şenlikler görüşülmüştür. O gün saat 16 da Yeşilköyde, İstanbulun satın alarak orduya armağan ettiği 3 tayyarenin ad takma bayramı da yapılacaktır. Bununla İstanbul şehri ordumuza 15 tayyare armağan etmiş olmaktadır. Ayni gün Tayyare Cemiyeti namına yardım rozetleri dağıtılacak ve kahve, gazino, bahçe, plâj ve nakil vastalarından ufak birer yardım te-

İsmail Hakkı Bey

(Devamı 6 ncı sahifede)

BUGÜN

3 üncü sahifede

AÇARSIN! AÇAMAZSIN! — FELEK

OKUYUCU BUHRANI — Mümtaz FAİK

4 üncü sahifede

SEYAHAT İNTİBALARI — A. Ş.

ÖZ DILIMIZLE — *M. SALAHATTIN*

Belediye intihabına hazırlık faaliyetleri arttı

Halka söz söyliyecek hatipler seçmek için bir toplantı yapılacak

Mahallelerde intihap için mümessiller seçilecek - Sandıkların yerleri tespit ediliyor

C. H. Fırkası Vilâyet Idare Heyeti Reisi Antalya mebusu Cemal B.

Belediye Meclisi azalığı intihabı için hazırlıklara devam edilmektedir. İstanbul belediyesinin muhtelif idare şubelerinde, rey sahiplerinin isimleri hazırlanmış ve listeleri yapılmağa başlanmıştır. Belediye intihap kanununa göre listelerin açılmasına ve alâkadarların itirazlarını tetkike her mıntakada intihap heyeti encümenleri meşgul olacaktır. İstanbul belediye reisliği tarafından dün bütün kaymakamlara verilen emirde, mıntakaların da intihap heyeti azalarının seçilmesi bildirilmiştir. Bu emirle birlikte intihap heyetinin seçilmesine dair ayrıca tamim de yapılmıştır. Bu emir ve tamimlere göre bugünden itibaren İstanbul muhtelif belediye dairelerin de seçim başlıyacaktır. Her mahalle halkı kaymakamlık tarafından tayin edilen bir günde ve muayyen saatte mıntakalarındaki karakollarda toplanarak mahalleleri namına iki murahhas seçeceklerdir. Bu muarhhasların seçim işi nihayet Ağustosun 25 inci günü akşamına kadar bitmiş olacaktır.. Murahhaslar Eylûl girmeden evvel belediye dairesinde toplanarak tekrar kendi aralarından, nüfusun vaziyeti nisbetinde 5 azadan itibaren 10 a kadar intihap heyeti encümeni azalarını seçeceklerdir. Bu heyet azaları eylûlün ilk gününden itibaren intihabın devam ettiği müddet zarfında intihabı alâkadar eden bütün işlerle uğraşacaklar ve intihap esnasında da reylerin verimine nezaret edeceklerdir. Belediy ereisliği şimdiye kadar tesbit edilen kadın ve erkek nüfus mikdarının bildirilmesini dün kaymakamlara emretmiştir. Gelecek cevaplara göre rey puslaları hazırlanacak ve halkın kolayca reylerini kullanabilmesi için intihap zaruretlerinin yerleri tesbit edilecektir.

C. H. F. İstanbul merkezi de intihaptan evvel ve intihap esnasında muhtelif neşir ve propaganda işlerinden istifade için şimdiden hazırlığa başlamıştır. Önümüzdeki hafta içinde fırkanın İstanbul merkezinde büyük bir toplantı yapılarak intihap günleri esnasında muhtelif semtlerde nutuklar irat edecek kadın ve erkek hatipler seçilecektir. Bu hatipler fırkanın hazırladığı mevzular üzerinde bilhassa belediyenin faydası, yaptığı işler ve intihap işinin ehemmiyetine dair söz söyliyeceklerdir. Kadınlar Birliği de gelecek hafta içinde bir toplantı yaparak, belediye intihabı esnasında bilhassa kadınlara nutuk irat edecek hanımları seçecektir. Bu hanımlar gene fırkanın hazırladığı mevzular üzerinde kadınları alâkadar eden kısımlara temas edeceklerdir.

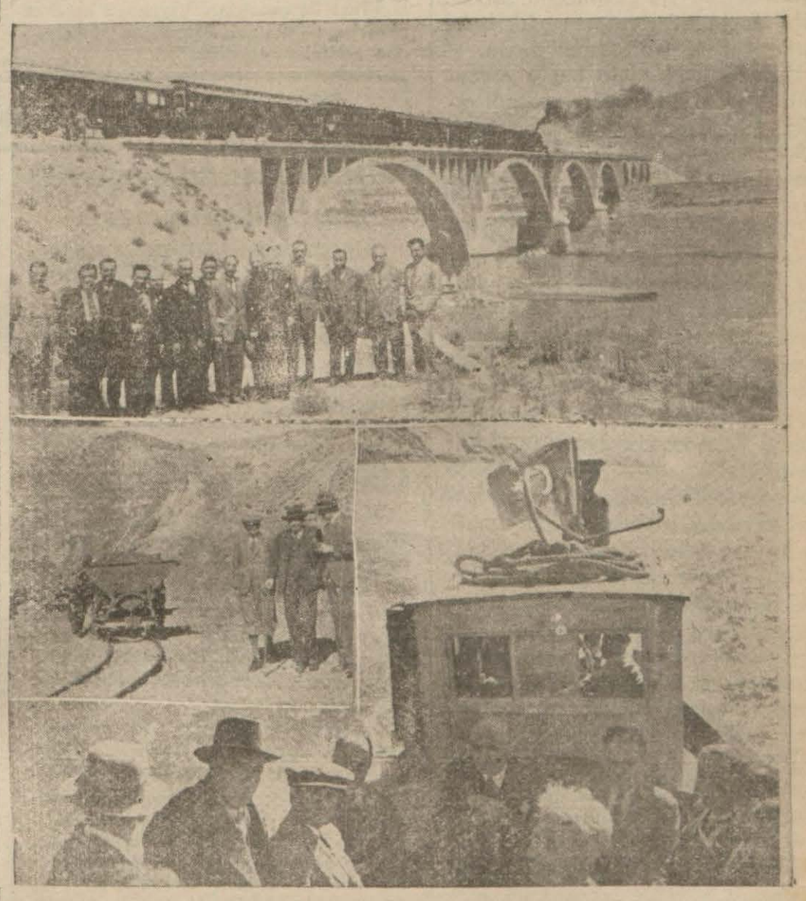

Nafıa Vekili Ali Bey bakır havzasında: Fırat üzerinde Türk emeğinin vücude getirdiği azametli bir görünüş: Köprü ve servet — Vekil Bey havzaya gitmek için motörle Gölcükten geçiyorlar — Vekil B. madende..

TARIHI TEFRIKA: 119 20 Agus.

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDIN ŞAKIR BEYIN BIRAKTIGI VESIKALARA GORE)

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: A. C.*

Yusuf İzzeddin Celâleddin Pş. hakkında mübalagalı fikirler besliyor

Terakki ve Ittihat cemiyeti için ge ne zalim hükümdarın ölümünü bek lemekten başka çare kalmamıştı.

Diran Kelekyan efendi bu işlere dair olan uzun ve mufassal mektuplarının tehlikeli kısımlarını çok karışık ve içinden çıkılması imkânsız olduğunu zannettiği bir şive ile yazıyordu. Bu şifrenin anahtatı da Doktor Bahattin Şakir beyin evrakı arasında çıktığı için o şifreleri de hallederek tefrikamıza ilâve etmeğe muvaffak olabiliyoruz. Diran Kelekyan efendi daha birçok meraklı haberler yazıyor ve diyordu ki:

"İstanbuldan aldığım haberlere nazaran Doktor Ömer Ata Paşanın zevcesi nezaret altında imiş. Ahmet Celâlettin paşa bunu kendisinin yaptırdığını, gûya bu suretle Şehzade Yusuf İzzettin efendiye bir hizmet göstermiş olduğunu söyledi. Filhakika paşa mahut Asafı Berline göndererek oradaki sefaret vasıtasile verdirdiği bir jurnalda bu hanım hakkında bir takım sözler münderiç olduğunu ve bununda hanımın Şehzade Mecit efendi ile hükûmeti seniye taraftarı olduğu için yaptığını başka bir taraftan haber aldım. Bendeniz her kim aleyhinde olursa olsun, bu jurnal usulünü kat'iyen sevmediğim cihetle c'dden teessüf ettim. Çünkü bugibi teşebbüsler dolayısile Yusuf İzzettin efendinin şerefini lekeliyor. Ahmet Celâlettin paşa gûya Avrupada Yusuf Izzettin efendinin vekili olduğunu övünerek rast geldiği yerde söylüyor. Şimdi böyle şeyler iş'tilince "bakınız Yusuf Izzettin efendinin adamları neler yapıyorlar!,, diyorlar. Nitekim bu işin diğer bir kısmından mutazarrır olan Halim paşa zadelerle Hidiv de işitmişler. Şimdi pek fena söylüyorlarmış. Bendeniz bu adamların h'ç birisini sevmem. Ne çareki söylenen sözler haklı. Böyle hürriyetperverlik olmaz! Bu âdeta Abdülhamit ahlâkı! Namuslu adamlar böyle şeyler yapmazlar!

Bu gibi şeyler hep bizim zararımızadır. Bu kadar gayret, bu kadar fedakârlık beyhude gidiyor. Yarın Yusuf Izzettin efendile karşı karşıya gelirsek, ne cevap vereceğiz? Yusuf Izzettin Ahmet Celâlettin paşa hakkında pek mübalâğalı fikirler besliyor. Onda h'ç mevcut olmıyan bir takım faziletler ve iktidarlar görüyor. Biz ise âdi çömez makamında kalıyoruz. Ahmet Celâlettin paşa bir şey yapabilen bir zat olsa idi, zararı yoktu. Bendeniz şeref ve mevki iddiasında bulunmıyorum. Fakat paşa da yaptığı hatalardan bir adım bile geri gitmiyor.,,

Anlaşılan Diran Kelekyan efendi Ahmet Celâlettin paşanın yalnız para vermekle kanaat (!) ederek başka bir işe karışmadığını istiyordu. Hem onun parasile yaşadığını itiraf ediyor, hem de her mektubunda paşanın aleyhinde bulunuyordu. Eski mesleği Abdülhamidin serhafiyel'ği olan bu zattan daha fazla hürriyetperverlik beklenemiyeceğini düşünemiyordu.

Bu aralık Hüseyin beyle zevcesinin tevkifi meselesi tevazzuh etmişti. İstanbuldan gelen bir habere atfen Diran Kelekyan efendi bu işi Parise aşağıdaki surette bildiriyordu:

"Istanbuldan aldığımız haberler bize bir takım müthiş şüpheler verdi. Binbaşı Gürcü Ahmet Bey, Hüseyin Beyin zevcesini fena yola sevketmiş, yani sarayla münasebata girişmeğe teşv'k eylemiş gibi zannolunuyor. Çünkü mumaileyha tevkif olunduktan sonra keyfiyet Fehim Paşa tarafından saraya bildirilmiş. Biraz sonra saraydan birisi gelmiş, Fehim Paşaya bir takım gizli sözler söylem'ş, bunun üzerine hanım serbest bırakılmış.,,

"Bu nasıl olur? Bu gibi vakalarda bu derecelerde semahat emsali görülmemiş ahvaldendir. Görünüşe nazaran şu netice çıkıyor ki hanım zaten sarayla münasebata girişmiş imiş. Halbuki Fehim Paşa bunu bilmediğ'nden kadını takip ettirerek tevkif altına almış. Işi saraya bildirdiği zaman saraydakiler işlerini bozduğundan dolayı Fehim paşaya dehşetli kızmışlar ve hanımın hemen tahl'yesini emretmişler.,,

Ahmet Celâlettin paşanın Pariste bir takım casusları bulunduğunu biliyorsunuz. Bunlardan birisi (bilmem ismi Osman mı, Kemal mi, yoksa başka bir şahıs mı) paşaya bir mektup yazmış. Bu mektubunda size dair de bir takım sözler varmış. Gûya siz Pariste Yusuf İzzettin efendi hakkında şüphe hasıl edecek vaziyetlerde bulunuyormuşsunuz. Bendeniz bunu size tabiî gayet mahremane olarak yazıyorum. Ahmet Celâlettin paşa hakkınızda biraz söylenmeğe başladı. O arada Istanbulda bahriye yüzbaşılarından Osman veyahut Hıfzı beyden gelen bir mektupta paşanın hiddetini artırdı. Çünkü bu mektupta Çamlıcadaki eczacının nezdinde bir fotoğrafınızla bir mektubunuzun tutlduğu ve bunu üzerine eczacının sorguya çekildiği bildiriliyordu. Bunun üzerine Paşa size bir telgrafname göndererek o eczacı ile muhabereyi kesmenizi istedi.

Kuzum kardeşim, Ahmet Celâlettin paşanın mesleği hakkında artık size fazla izahat vermeğe lüzum yoktur. Fakat kendisini gücendirmekten de — hususile şu sıralarda — fevkalâde çek'nmek lâzımdır. Velev bizi gücendirecek şeyler yazsa bile, onu iyi idare ediniz de şu fena zamanları geçirelim.,,

Diran Kelekyan efendinin verdiği fikirlere istinaden Ahmet Celâlett'n paşa tarafından Parise gönderilen ıslahat lâyihası Paristeki Terakki ve Ittihat cemiyeti tarafından kabul olunmamıştı. Ahmet Celâlettin paşa reislik istiyordu. Bu reddedilmişti. Hıristiyan unsurlara bazı hakların verilmesinden bah's olan maddeler şayanı kabul görülmüştü. Fakat Diran Kelekyan efendi bu kadarcık şeyle kanaat edilmesini Islâm olmıyan unsurlara karşı bir haksızlık yapılmış gibi telâkki ediyor ve daha fazla imtiyazlar istiyerek diyordu ki:

"Her ne kadar bu lâyiha Ahmet Riza beyin programından hayli farklı ve gayri müslim tebaaya daha müsait ise de itilâf husulüne kâfi değildir. Itilâfın mümkün olmak için biraz daha vâsi bir ademi merkeziyet lâzımdır. Politikaya şumulü olmamak ve sırf mahallî muhtariyet dairesinde kalmak üzere vilâyetlerin imtiyazlarını biraz daha tevsi eylemeği, ezcümle memuriyetlerin tevcihî, vilâyet bütçesinin müzakeresi ve tayini hususları noktai nazarından vilâyetlere daha ciddî haklar verilmelidir. Diğer taraftan memleketin resmî lisanı türkçe olmak ve resmî muhabereler munhasıran türkçe yapılmakla beraber vilâyet işlerinde hükûmetin ahaliye tebliğatında (yani hükûmet namına yazılan ilânlar, resmî vilâyet gazetelerinde ve emsalinde) sair mahallî lisanlarda kullanılmalıdır.

— *Bitmedi* —

Madam dollfus

RICCIONE, 19 (A.A.) — Madam Dollfuss ile çocukları Viyanaya hareket etmişler ve madam Mussolini tarafından selâmlanmışlardır.

HARİCİ HABERLER

Sarre ve Almanya

Almanyaya giden gençler hakkında mühim bir kararname neşretti

Sarre gönüllü iş hizmeti teşekkülleriyle Almanya polisi arasında sıkı bir münasebet varmış

SARREBRUCK, 19 (A.A.) — Havas Ajansından: Sarre arazisi hükûmet komisyonu, emniyet ve asayişin muhafazası hakkındaki 25-5-19 tarihli kararnamenin 13üncü maddesine istinat ederek hülâsası aşağıda yazılı notayı, mecburî olarak neşredilmek üzere Sarre'da intişar eden bütün gazetelere göndermiştir:

"Hükûmet komisyonu bugün halk mümessillerine bir kararname projesi tevdi etmiştir. Kararname, Alman cephesinde yapılan taharriyatla sabit olduğu veçhile bazı teşekküllerin gayri kanunî faaliyetinden doğabilecek olan tehlikeleri bertaraf etmeğe matuf ilk tetbirdir. Komisyon genç Sarre'lıların Almanyada gönüllü iş hizmetine iştirakleri aleyhinde hiç bir teşebbüste bulunmadığı gibi eğer bu hizmet, bu gençlere istikbal bulmak gayesinden başka bir gaye takip etmeseydi hiç bir muhalefette bulunacak ta değildi. Buna mukabil, yapılan taharriyat sırasında elde edilen vesikalar, genç kimselerin Almanyada gönüllü iş hizmetine gönderilmesi Sarre arazisinin umumî emniyeti için doğrudan doğruya gayeler takip etmekte olduğunu göstermiştir. Diğe rtaraftan bu teşekküllerin gönüllü işçi toplamaları Sarre nizamnamesine muhalif ve gayri kanunidir. Kararname projesi, ayni zamanda gönüllü iş hizmeti ve diğer bazı teşekküller azasının kendilerini polise kaydettirmelerini mecburî tutmakta ve mecburî iş hizmeti için adam toplamağı cezalandırmaktadır. Alman cephesi bürolarında yapılan araştırmalar sırasında elde edilen vesikalar, Sarre gönüllü iş hizmeti teşekkülleriyle Sarre haricindeki polis teşekkülleri ve ezcümle Geheimestaats Polizei ve yahut Gestapo Alman gizli polisi arasında sıkı münasebat mevcut olduğunu, gönüllü iş hizmetinin Sarre'da menedilmiş olan hücum kıtaları teşekküllerinin yerine kaim olduğunu, gönüllü iş hizmetine alınan genç Sarrelılar için mevcut maddî ve manevi tehlikeleri isbat etmekte ve bu hizmetin müdiriyeti tarafından Sarre için mücadele uğurunda takip edilen gayeyi âşikâr olarak göstermektedir.

Türkiye - Çin

Muahedenin musaddak suretleri teati edildi

CENEVRE, 19 (A.A.) — Türk - Çin muahedesinin musaddak suretleri Çinin La Haye sefiri ile Türkiyenin Bern maslahatgüzarı arasında Cenevredeki Çin sefaretinde teati edilmiştir. Çin murahhası bu münasebetle hâdisenin ehemmiyetini kaydederek bu tarihten itibaren Nankin ve Ankarada siyasî mümessillikler tesis edileceğini ve iki memleket arasında yakında bir konsolosluk mukavelesi imza edileceği ümidini izhar eylemiştir. Türk murahhası ayni tarzda cevap vermiştir.

Japonyayı meşgul Eden şey..

LONDRA, 19 (A.A.) — Milletler Cemiyetindeki son Japon heyeti murahhasasının reisi M. Matsuoka, Sunday Express'de neşrettiği bir makalede Japonyayi meşgul eden şeyin Çin değil Sovyet Rusya olduğunu bildirerek diyor ki:

Mançurinin temin ettiği mevaddı iptidaiye ile mahreçler japonyanın mevcudiyeti için elzemdir. İstediğimiz şey Amerika ve Avrupadan uzak olan ve Garbin himaye etmesi imkânı olmıyan kendi mıntakamızın emniyetidir.,,

Gizli hazine

Bir adada kaybolan 2 milyon İngiliz lirası

LONDRA, 19 (A.A.) — 600 tonluk Oueenof Stocts yatı,, 25 kişiden ibaret olan mürettebatiyle Cocos adasına hareket etmiştir. Yolcular, Bahrimuhitin kaybolan bu adasında gizli ve 2 milyon İngiliz lirasına baliğ olduğu tahmin edilen bir hazineyi birkaç ay zarfında elde edeceklerini zannetmektedirler.

Bir tayyare kazası

ANGRES, 19 (A.A.) — Bir tayyare, Lorient mevkiinde düşmüş ve rasıdı ölmüştür.

Cenubî Amerikada

Bolivyalılar bir çok ölü ve yaralı verdiler

ASSOMPTION, 19 (A.A.) — Paraguay Harbiye nezareti, tebliğ ediyor: Gran Chaco arazisinde Villozov ve İrindague mevkilerini zaptettik. 10 zabit, 51 küçük zabit, ve 450 asker esir aldık. Bolivyalılar harp meydanında mühim mikdarda yaralı ve ölü terkettiler.

Stratosfer seyyahati

Belçikalı alimlerin Balonu yere indi

Profesör Cosyns seyyahatinden çok memnun

BELGRAT, 19 (A.A.) — Avala Ajansı bildiriyor: Macar - Yugoslav ve Avusturya - Yugoslav hududu yakinindeki Morska Sabota'dan bildirildiğine göre Belçikalı profesör Cosyns in balonu dün akşam saat 9,30 da mezkûr şehir civarındaki Zenavlje köyünde bir mısır tarlasına inmiştir. Köylüler balonu görünce koşarak balondakilere halat atmışlar ve balonu çekerek karaya indirmişlerdir. Haberdar edilen jandarmalar derhal yetişerek sepeti ve balonu nakletmişlerdir. Profesör Cosyns ve Vander Elsta geceyi köy mektebi müdürünün evinde geçirmişlerdir. Kendileri bitkin görünüyorlar. Sabahleyin sepet içindeki makine ve âletleri istemişler ve Gormji Petrovski'ye hareket etmişlerdir. Profesör Cosyns, uçuştan pek memnun ve elde edilen neticelerin muvaffakıyetli olduğunu bildirmiştir.

Türk - Okranya maçı

MOSKOVA, 19 (A.A.) — Türk heyeti dün Odesadan Kiyefe gelmiş, Hariciye komiserliği mümessilleriyle spor teşekkülleri ve matbuat mümessilleri tarafından karşılanmıştır. Bugün ve yarın Türk ve Okranya takımları arasında güreş ve futbol müsabakaları yapılacaktır.

SON DAKİKA

Yeni kontenjan kararnamesi salı günü ilân ediliyor

Iktısat Vekili Celâl B. dün Ankaradaki komisyona riyaset etti

ANKARA, 19 (Telefonla) — Iktısat Vekili Mahmut Celâl Bey bu sabah şehrimize gelmiş ve doğruca makamına giderek birikmiş işlerle meşgul olmuştur. Vekil Bey öğleden sonra daire erkânından müteşekkil bir komisyona riyaset etmiştir. Geç vakte kadar devam eden komisyon içtimaında yeni kontenjan kararnamesile merbut listeler müzakere edilmiştir. Öğrendiğime göre bu kararnamede bazı yeni esaslar bulunacaktır. Yarın sabah Mahmut Celâl Bey Maliye vekili Fuat Beyle bu hususta temaslarda bulunacak ve yeni kararname ile listeler akşama kadar kat'i şeklini almış olacaktır.

Kararname ve listelerin salı günü ilânı mukarrerdir. Iktısat Vekili çarşamba veya perşembe günü Istanbula dönecektir.

ANKARA, 19 (A. A.) — Iktısat Vekili Celâl Bey Anadolu ekspresile bu sabah şehrimize gelmiş ve istasyonda vekâlet, Türkofis, Ziraat, Iş, Sümerbank erkânı ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Defterdarlar arasında değişiklik

ANKARA, 19 (Telefonla) — Kocaeli defterdarı Hüsnü Beyin Tekirdağı defterdarlığına, yerine de Tekirdağı defterdarı Mustafa Nuri, Yusufeli malmüdürlüğüne Maliye vekâleti memurlarından Lûtfi, Şavşat malmüdürlüğüne Divanı muhasebat memurlarından Osman Samim Beyler tayin edilmişlerdir.

Türkiye - Avusturya ticaret itilâfı

ANKARA, 19 (Telefonla) — Avusturya ile 10 Ağustosta imzalanan ticaret ve Clearing itilâfname si âlî tasdika arzedilmiştir.

Damga resminden istisna..

ANKARA, 19 (Telefonla) — Memur maaşlarından kesilen paraların alındığına dair icra daireleri nce verilen makbuzların damga resminden istisnası ve iki icra dairesi arasında nakledilen paralara ait posta havalenamelerile makbuzların damga resmine tâbi tutulmasını Maliye valilere tamim etmiştir.

Madrit ticaret mümessilliği

ANKARA, 19 (Telefonla) — Iktısat Vekâleti hususî kalem müdürü Cahit Bey Madrit Ticaret mümessilliğine tayin edilmiştir. Cahit B. ihraç merkezlerimizde bir tetkik seyahati yaptıktan sonra yakında Madride gidecektir.

Italyan manevraları başladı

BLOGNE, 19 (A. A.) — Büyük Italyan manevraları geceyarısı başlamıştır. Birer heyet gönderen memleketler Fransa, Belçika, Çin, Almanya, Holanda, Peru, Lehistan, Romanya, Isviçre, Macaristan ve Sovyet Rusyadır.

Hemen bütün memleketler manevralara ataşemiliter veyahut hava ataşemiliterlerini hazır bulundurmaktadırlar. M. Mussolini de manevralarda hazır bulunmak üzere hareket etmiştir. Umumî karargâh Scarperia del Mugello'da bulunmaktadır.

Beynelmilel Buğday piyasası ve Türkiye

ANKARA, 19 (A. A.) — Son vaziyet üzerine beynelmilel buğday pazarlarında hararetli muameleler başlamış bulunması dolayısile Ziraat Bankasına muhtelif memleketlerden buğday satışı hakkında küllî miktarlar üzerinden müracaatlar vâki olmaktadır. Yakında geniş mikyasta satışlar yapılması beklenmektedir.

Ineboluda şiddetli bir fırtına

INEBOLU, 19 (A. A.) — Burada bu mevsimde hiç beklenmiyen oldukça şiddetli fırtına hüküm sürmektedir. Akşamdan başlıyan sürekli yağmur sabaha karşı yıldız ve karayel rüzgârına çevirmiş ve gittikçe yükselen dalgalar sahili tehdide başlamıştır. İskeleler arasında nakliyat durdu. Sahilde dört yük ve yolcu kayığı parçalandı. İki boş sandalı alıp götürdü. Fırtına bütün şiddetile devam etmektedir. Şimdilik başka zayiat yoktur.

Ilk incir mahsulü çıkarıldı

IZMIR, 19 (A. A.) — Mevsimin ilk incir mahsulü bugün Italyan bandıralı Diyana vapuru ile Triyes teye sevkedilmiştir.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

Bulgaristanda tedavülde bulunan para

Son üç sene zarfında Bulgaristanda tedavülde bulunan para hakkında aşağıdaki rakamalr neşredilmiştir:

Sene	Kâğıt para Milyon Leva	Maden para Milyon Leva	Mecmuu Milyon Leva
1931	3.191.2	392,9	3,584
1932	2.213.3	782,9	3,496
1933	2.677.8	878,0	3,556

Gandiye açık mektup

Mahatma Gandinin Lahore'ye muvasalatı hâdisesiz geçmiştir. Hâdisatın gençlik teşkilâtı azalarından birkaç genç Gandiye açık bir mektup vermek arzusile yolda otomobilinin önüne geçerek kendisini durdurmuşlardır Bilâhara Gandinin bir başka yoldan geçeceğini haber alan gençler oraya koşmuşlar ve içlerinden biri Gandinin rakip olduğu otomobilin basamağına atılıyarak açık mektubu takdim etmiştir. Mektupta Gandiye Lahore - yi ziyaretinden dolayı teşekkür olunduktan sonra hürmetkâr, fakat kuvvetli bir ifade ile kendisinin Hindulara karşı olan tarz ve hareketi tenkit edilmişti. Mektupta Gandinin bazı hareketlerinin Müslüman liderlerinin ce maatleri namına birçok talepte bulunmalarına sebep olduğu ve bugünkü siyasetine devam ederse Hinduları yakın bir zamanda esaret hayatına sürükleyeceği mukayyettir.

"Bombay Chronicle,,

Sovyet ittihadı dahili tarihi

Son üç sene zarfında Sovyet Ittihadı dahili harp tarihini hazırlamak için büyük bir faaliyet göstermiştir. Eser on beş ciltlik olacaktır. Dahili harbe iştirak etmiş olanlardan binlerce kişi 1917 den 1921 e kadar olan hatıralarını yazmaktadırlar. Bu hâtıralar neşrolunmak için ayrıca tasnif ediliyor.. Eserin başmuharrirleri arasında Stalin, Molotov, Voroşilov, Kirov, Gamariuk ve Maksim Gorki de vardır. En değerli Sovyet ricali ve müverrihleri Sovyet arşivlerindeki tarihî malzemenin tesbitine çalışıyorlar. Ayni zamanda ecnebi siyasî ricalin hatıraları da tetkik olunuyor. Şimdiye kadar iki binden fazla el yazısı toplanmıştır, teşrinievvel ihtilâli ve ihtilâlin ihzarına dair olan cilt matbaaya verilmiştir. Bu cildin tarihini Maksim Gorki deruhte etmitşir. (Tass Ajansı)

Amerikada inflation hareketi

Reisicümhur Mr. Roosevelt'in gümüşü devletleştirme kararı üzerine doların kıymetinde yeni bir inflation görülmüştür. Amerikadaki bütün gümüş stoku federal hükûmet tarafından beher "Ounce,, i (1) 50,01 senten mübayaa edilecektir. Mübayaa işinde takip edilecek usul, altın stoklarının mübayaasında tatbik edilmiş olan usulün aynidir. Bu yeni hareket şüphesizdir ki, inflation tevlit edecektir. Çünkü satın alınan gümüşe mukabil gümüş bonoları çıkarılacaktır. Bu suretle elde edilen gümüşün yeniden basılacak kâğıt paraya mukabil tutulması da muhtemeldir. Bu munzam inflation'un, Amerikanın iktısadî vaziyeti üzerine yapacağı tesirin derecesi bu yeni paranın ne gibi işlerde kullanılacağına bağlıdır. Eğer halk bu para ile eşya alırsa, eşya fiatları yükselecektir. Bu parayı saklıyacak olursa bugünkü vaziyette bittabi hiç bir değişiklik olmıyacaktır. Gümüş üzerinde bir muamele yapılmasını bekliyen ispekülâtörler nihayet ümitlerinin hakikat olduğunu görüyorlar. Bu ümitlerden dolayı Londra piyasasında gümüş fiatı yükselmektedir. Fakat Çin, gümüşü çok düşük fiatlarla satmaktadır. Mr. Roosevelt tarafından tesbit olunan fiatlar, yalnız Amerikanın yerli stokuna mahsus olduğuna göre gümüşü ispekülâsyoncuların elinden kimin kurtaracağı belli değildir. Gümüşün yüksek fiatı sayesinde Çinin satın alma kuvveti artmıştır ve İngiltereden aldığı mensucat ve sair eşya ithalâtı da bu nisbette yükselmiştir.. Fakat buna mukabil Çinin ihraç ettiği emtea, fiat itibarile yükselmiş değildir. Çinin arzu ettiği fiat yüksekliği ithalâtta olduğu nisbette ihracatta da şâmil olan bir şekildir. Umumiyet itibarile şunu söyliyebiliriz ki Reisicumhur Mr. Roosevelt'in son hareketi, Amerika haricindeki memleketlerde zannedildiğinden daha az bir tesir yapacaktır. Dünyada büyük gümüş stokları vardır ve bu stok 1933 yazından itibaren muntazaman atrmaktadır. İngiltere Bankasının tanzim ettiği bir istatistiğe göre dünyanın gümüş stoku 1933 senesinde 754,000,000 ounce iken 1934 haziranında 815,000,000 ounce çıkmıştır. *(Daily Mail)*

(1) "Ounce" bir librenin on altıda biri olan İngiliz ölçüsüdür.

Gümüş meselesinin beynelmilel hal ve tanzimi

Roosevelt'in emrile Japonya ve Çin de uzun müddetten beri bir komisyon bulunuyordu ve bu komisyon gümüş meselesini tetkike memur edilmişti. Komisyon Japonya maliyecileri ile de müzakereler yapmış ve Maliye Nazırı Fudsi bu müzakereler esnasında gümüş meselesinin ancak beynelmilel geniş bir esas üzerinde halledilebileceğini ve gümüşün de para meselesinin hal ve tanzimi çerçevesi içine alınmasına Japonyanın itiraz etmiyeceğini bildirmiştir.

"Pester Lloyd" 12 Ağustos 1934

Müzelerde tetkikat yapacaklar için

ANKARA, 19 (Telefonla) — Maarif Vekâleti müze, asarı atika, saraylar ve harabeleri tetkik etmek üzere ziyarette bulunmak isteyen millet mektepleri ve Halkevleri mensuplarının rehberleri idaresinde ve toplu bir halde oldukları takdirde duhuliye ye tâbi tutulmamalarını tamim etmiştir.

Sovyet Rusya ve Japonya ihtilâfı

MOSKOVA, 19 (A. A.) — Tass Ajansı tarafından bugün neşredilen bir tebliğde ezcümle şöyle deniliyor:

"Müzakerat esnasında Sovyet Rusya azamî hüsnüniyet göstermiş ve Uzak Şarkta sulhun muhafazası arzusu ile büyük fedakârlıklara muvafakat etmiştir. Buna mükabil Japon - Mançuri tarafı son Sovyet teklifini de reddetmiş ve hattâ Mançuri Heyetini bir nümayiş tarzında Tokyo'dan ayrılmayı mümkün addeylemiştir. Japon - Mançuri makamtı, 1933 sonbaharında olduğu gibi, şimendifer memurlarının toplu bir halde tevkiflerine ve diğer tahrik tedbirlerine tevvessül eylemişlerdir. Bu vaziyette müzakerelerin inkıtaından kimin mes'ûl olduğu meselesinde kat'iyyen iki noktainazar mevcut olamaz.,,

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Açarsın!. Açamazsın

Bilmem hiç rastgeldiniz mi? Bir damga pulu nizamnamesi vardır. Anlayabilene aşkolsun. Doğrudan doğruya en basit halka kadar hitap etmesi lâzımgelen bu nizamname o kadar karışık ve muğlaktır ki; en büyük iktısat müesseseleri bile pul teftişinde bir cezaya çarpılmamak için adedi pek mahdut olan pul mütehassıslarından birini istihdam ederler. Etmeyenler sene sonunda mütehassısa vereceği paradan çok daha fazla ceza verdiğini görerek pişman olur ve mütehassıs kullanmaya karar verir. Belki ilk görünüşte o kadar göze çarpmayan bu (pul mütehassısı) kullanılması esasında bir hayli gayıptir. Haydi büyük müesseseler pul cezalarından yakalarını sıyırmak için bu işin doktorlarından birinin ilmine sığınıyorlar. Lâkin siz, ben elhasıl halk ne yapsın? Ne yapacak, o da Allaha sığınır... Ve çok kere bu sığınış müsbet netice vermez. Pul resmi eskiden Düyunu Umumiyeye bağlı ve meşhur Ittihat ve Terakki Nazırı Halaçyan Efendi de oranın hukuk müşaviri iken yapılmış bir pul nizamnamesi var idi ki herkes ona (ceza tuzağı) ismini verirlerdi. Pul nizamnamesi bu mahiyetini kaybetmiş olmasa gerek ki, âlem yılıyor ve pul işi ustaları araştırıyor. Bunun sebebi bu nizamnamelerin sarih olmaması ve umumî hükümlerin şümul çerçevesini tayinde mükellefle hazine arasında içtihat ayrılığı ihtimallerinin çokluğudur...

Şimdi buna benzer dükkânların kapanma nizamnamesi çıktı... Haftalardanberi belediye encümeni bunu tayin ile meşguldür. Zaten bir nizamda fazla istisna, fazla tafsilât, bir takım hurda hüküm ler olursa o nizamın tatbikı güçleşir. İlk önce dendi ki:

— Gıda maddeleri satan dükkânlar dokuzda diğerleri yedide kapanacaklar...

Bitti. Artık bunun üzerinde işlemeye mahal yoktu, derken işe inhisar maddeleri satanlar girdiler... Inhisar devlet müessesesi olduğundan iradına halel gelmesin mülâhazasile kapanma nizamından fedakârlık yapıldı. Arkadan Tayyare piyankosu bayileri de müsaade istediler. O da bir millî müessesedir. Ziyan etmesin dendi. Biraz daha fedakârlık yapıldı. Öteden iskele ve istasyondaki satıcılar müracaat ettiler. Onların da açık kalması kabul edildi. Böylece kapanma yasağı çiçek bozuğuna döndü. Şimdi kim açacak? Kim kapayacak? Öyle karıştı ki büyük çarşılarda bir (kapanma saatleri mütehassısı) bulunsa hayli müşteri bulacak.

Bana soruyorlar:

— Bakkal dükkânım var. Yediden sonra açabilir miyim?

— Açarsın!

— Lâkin tıraş bıçağı da satıyorum.

— Açamazsın!

— Berberler açıyor?.

— O başka.

— Iyi amma tuz, müskirat ta satıyorum.

— O tarafı açarsın!

— Fakat lâpçin bağı da var.

— Ha! Açamazsın!

— Tütün ve kibrit şubeleri var..

— Onları açarsın!

— Filitoks ta satıyoruz.

— Açamazsın!

— Çakmak ta satıyoruz.

— O tarafı açarsın!

— Pipolarımız da var!

— Onları açamazsın!

Böylece bir açıp kapama muhaveresidir gidiyor... Çünkü encümen karar vermiş. Bir dükkân dokuza kadar açık kalabilir, eğer:

— Yalnız piyanko bileti satarsa;

— Yalnız kapalı şişe rakı ve tütün satarsa;

— Yalnız gıda maddeleri satarsa;

— Yalnız benzin satarsa;

Böyle "yalnız" bunları satanlara pek tesadüf edilmiyeceğine göre sanırım bütün bakkallar, kasaplar, zerzevatçılar ve manavlar kapanır. Çünkü bakkal dükkânında potin bağı veya kundura cilâsı satar. O halde açamaz. Araştırınca, manavda, kasapta ve sebzecide birer ilişik bulunabilir. Haydi ceza!. Diyecekziniz ki; belediye bu kadar sert mi?. Hayır! Fakat belediye cezaları belediye bütçesinde bir irat yekûnudur. Onu doldurmak lâzım.

FELEK

EKONOMI

Dokuma Sanayiinde canlılık

Pamuk fiatleri de yükselmeğe başladı

Dünya dokuma sanayiinde son zamanlarda bir canlılık göze çarpmaktadır. Bunun sebebi, Japon rekabetinin birçok hariç memleketlerde kendisini göstermesi ve netice itibarile İspanya, Fransa, Belçika, Çekoslovakya, Lehistan, Avusturya ve Almanya pamuklu ihracatının ehemmiyetli şekilde müteessir olmasıdır. Bu arada, ham pamuk fiatları da şayanı dikkat bir şekilde yükselmiştir. Bu yükselişe kuraklık, sahaların temdidi, ve fena rekolte havadisleri sebebiyet vermiştir. Maamafih fiyatlar devamlı ve tutumlu bir vaziyet göstermektedir.

Selânik sergisi

Selânikte dokuz eylûlde açılacak olan sergiye tacirlerimiz de davet edilmişlerdir. Yakında Ticaret odasında bir toplantı yapılacak, iştirak meselesi görüşülecektir.

Lâstik - Deri meselesi

Bugün Oda idare heyeti toplanacaktır. Bu içtimada lâstik deri meselesi hakkında tetkikat yapan komisyonun hazırladığı rapor gözden geçirilecektir.

Yumurtacılar birliği

Uzun zamandanberi teşkili takarrür eden (Yumurtacılar birliği) nin nizamnamesi vilâyetçe tasdik edilmiştir. Yumurta tacir ve ihracatçıları arasında tesanüdü temin edecek olan bu birlik yakında faaliyete geçecektir. Ofis, birliğin faaliyeti ile yakından alâkadar olmaktadır.

En yüksek morfin derecesini bulmak için

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresi Anadoluda bütün afyon mıntakalarına eksperler göndermişti. Bu eksperler, en iyi mahsul nümuneleri ni seçerek ilk parti olarak 200 kadar afyon kellesini Yeşilköy tohum ıslah enstitüsüne göndermişlerdir. Enstitüde bu afyonlar tahill edilerek en yüksek dereceli morfin verenleri ayrılacaktır.

İş bankasının 10 uncu yılı

Bankanın hazırladığı sergi gayet mükemmel oluyor

İş Bankası tarafından Galatasaray lisesi salonlarında hazırlanan büyük serginin inşaatı epeyce ilerlemiştir.

Bilhassa serginin antresi pek muhteşem olmuştur.

Sergi İpekiş, Kömüriş, Yüniş, Camiş, Şekeriş, çiviiş, ormaniş gibi birçok pavyonlara ayrılmıştır. Bu pavyonlarda ipek, kömür, cam, şeker, çivi, orman işlerinin geçirdiği tekâmül safhaları gayet şayanı dikkat heykeller ve muhtelif şekillerle çok iyi izah edilmektedir.

Kömüriş dairesine girince insan kendisini bir kömür ocağına girmiş zannetmektedir.

Bu pavyon tıpkı bir kömür madeninin methali şeklinde yapılmıştır. Paviyonlarda milli kömürcülüğümüze ait bütün malûmat şekil, yazı ve rakamlarla gösterilecektir.

Şekeriş pavyonu da fevkalâde olmuştur. Bu dairede şeker fabrikalarının en küçük teferrüatına ait bütün faaliyeti altından ışık verilen renkli fotoğraflarla halka gösterilecektir.

Bu kısımda üzeri toz şekerle kaplanmış sütunlar vardır.

İş Bankası sergisinin her hususta mükemmel olacağı anlaşılmaktadır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

18 Ağustos 934

AKŞAM FIYATLARI

ISTIKRAZLAR		TAHVILAT	
Istikrazı dahili	94,50	Rıhtım	17,75
1933 Ergani	96,25	Mümessil	48,60
Unitürk	28,20	„ II	47,60
„ II	27,20	„ III	49
„ III	27,20		

ESHAM

Iş Bankası Nama	9,25	Reji kuponsuz	2,50
„ „ Hamiline	9,25	Telefon	10,50
„ „ Müessis	98	Terkos	18,50
Türkiye Cümhûriyet Bankası	55	Çimento	12,10
Tramvay	35	Ittihat dey.	14,00
Anadolu Hisse	27,10	Şark dey.	1,—
Şir.aHyriye	15.25	aBlya	1,55
		aŞrk m.ecza	3,20

ÇEK FIYATLARI

Londra	632,30	Prağ	19,14,37
Paris	12,06	Belgrat	34,83,40
Nüyork	80,45	Moskova	10,30
Milâno	9,26,54	Berlin	2,02,36
Cenevre	2,43,60	Varşova	4,20,50
Atina	83,09,63	Budapeşte	3,98,25
Brüksel	3,38,50	Madrit	5,81,67
Amsterdam	1,17,27	Bükreş	79,46,25
Sofya	64,77	Viyana	4,26,50

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	160	20 I.Isviçre	808
1 Dolar	117	1 Pezeta	18
21 Kur. Çek.	106	1 Mark	49
1 Şile. Av.	22	1 Zeloti	20,50
1 Isterlin	633	20 Ley	19
20 Liret	214	20 Dinar	53
20 Leva	23	1 Cernoviç	—,—
20 F. Belçika	115	Altın	9,25
20 Drahmi	24	1 Mecidiye	3,5 1-2
1 Florin	92	Banknot	23[illegible]

Tevfik Fikret merhumun mezarında

Şair Tevfik Fikretin mezarında dün ölümünün on dokuzuncu yıldönümü münasebetile bir ihtifal yapılmıştır.

Merasime Tevfik Fikreti seven birçok kimseler iştirak etmiş ve Eyüp gençleri bulunmuştur. Birinci olarak Florinalı Nazım Bey bir hitabe irat etmiş ve Fikretin aşiyanesinin bir irfan müzesi haline konması için Maarif vekâletince satın alınması hususundan bahsetmiştir.

Kızı Meliha hanım da bugün için yazdığı bir şiiri okumuştur. Bundan sonra da Senbenova edebiyat muallimi Behçet Bey bir nutuk söylemiştir.

Daha birçok kimseler nutuklar söylemiş, Fikretin ruhu yadedilerek bu hazin merasime nihayet verilmiştir.

MAHKEMELERDE

Şayanı dikkat Bir dava

Bir barsak ticaretinin sonu

Dün birinci ceza mahkemesinde şayanı dikkat bir davaya başlanmıştır. Davada maznun Kadri Efendi isminde bir mevkuftur. Bu zat Almanyada bir firma ile mukavele yapmış, 6 bin lira mukabilinde barsak göndermiştir. Barsakları burada teslim etmiş, 6 bin lirasını da almıştır. Fakat barsaklar Almanyada açıldığı zaman içinden müşteriye gösterilen mal değil, berbat, bir işe yaramaz, çürük, delik bağırsaklar çıkmıştır. Bunun üzerine Kadri Efendi hakkında kanunî takibata başlanılmıştır.. Hariç pazarlarda Türk malının kıymetini düşürme noktasından da takip edilen bu davanın devamı başka güne bırakılmıştır.

" Hafta „ aleyhinde bir dava

Belediye aleyhine bir yazı neşrettiğinden dolayı Hafta gazetesi aleyhine bir dava ikame edilmiş, bu davaya müddeiumumîlik de iştirâk etmiştir. Hafta aleyhindeki davaya bu hafta başlanacaktır.

Celâl Efendiyi öldürenler

Hemşiresinin kendi ailelerine gelin gitmesine mümanaat ettiği için arkasından takip ederek, Celâl Efendiyi öldürmekten suçlu Hacı ve Hakkı isminde evvelce biri idama, diğeri 15 seneye mahkûm olmuş iki kardeşin nakzan yapılan muhakemelerine dün de ağır ceza mahkemesinde devam edilmiş, fakat diğer şahitlerin dinlenmesi kararile muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Yirmi dört saat bile durmamış

Perşembe günü ikmali müddet ederek hapishaneden çıkan Hayri Efendi isminde biri cuma günü gene zabıtaya hakaret etmiş, cumartesi günü yakalanmış, ve dün Adliyeye verilerek istintak hâkimi huzuruna sevkedilmiştir.

Bir başka güne kaldı

Bundan birkaç ay evvel Karagümrük civarında bir hâdise olmuş, çalgılı kahvelerde, birahanelerde ve mümasili yerlerde hizmet eden Mükerrem isminde bir kadın Salim ismindeki dostu tarafından yüzü kesilmek suretile yaralanmıştı. Mevkuf olan Salimin davasına uzun zamandanberi ağır ceza mahkemesinde devam ediliyor. Mükerrem de Salimin mahkûm edilmesi için ısrarla davacı mevkiini işga lediyordu. Dün Ağır ceza mahkemesinde gene bu davaya devam edilmiştir. Fakat dünkü muhakemede evvelki ısrarlarını hilâfına Mükerrem davadan feragat ettiğini söylemiş ve Salimin serbest bırakılmasını istemiştir.

Yaralama âmme namına takip edilen cürümlerden olduğu için bittabi Mükerremin davadan vazgeçmesile takibat durmamıştır. Iddia makamı evrakı okuyup iddianamesini serdedeceğini söylemiş, mu hakeme başka güne bırakılmıştır.

Rauf Hayri Bey hakkında karar

Odesa baş konsolosu Rauf Hayri Beyle kavas Tevfik ve muhacir Mehmet Efendiler hakkında karar bugün 8 inci ihtisas mahkemesinde tefhim edilecektir.

Bir altın kaçakçısı mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel bir kaçakçılık hâdisesi meydana çıkarılmış, Madam Katina isminde bir kadın İzmir vapurile Pireye giderken bilezik haline getirdiği 18 Fransız altınile yakalanmıştı.

Madam Katinanın muhakemesi dün gümrükteki 8 inci ihtisas mahkemesinde bitirilmiştir.

Mahkeme, kadının 6 ay hapsine ve para cezası ödemesine karar vermiştir.

GÜMRÜKLERDE

Halı kaçakçılığı Tahkikatı

Tahkikat devam ediyor, zan altına alınanlar var

İthalât gümrüğü transit antreposunda yapılan halı kaçakçılığı tahkikatına ehemmiyetle devam edilmektedir.

Öğrendiğimize göre bu kaçakçılık işi iki şekilde yapılmıştır. Kıymetli halıların bir kısmı yıkanmak üzere gümrükten çıkarılmış, fakat iade edildiği zaman yerlerine çok kıymetsiz olanları konulmuştur. Bundan başka bir de beyannameler üzerinde eksik gösterilme vaziyeti tesbit edilmiştir.

Bu işte evvelce yazdıklarımızdan başka bir kişi daha zannaltına alınmıştır. Tahkikat bugünlerde bitirilecektir.

Vesikasız komisyoncular

Evvelisi gün Galata gümrüğünde müfettişler tarafından anî surette bir teftiş yapılmıştır. Bu teftiş neticesinde ellerinde vesika olmadığı halde komisyonculuk yaptıkları görülen altı kişi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bu işle alâkadar memurların da malûmatlarına müracaat edilmektedir. Tahkikat devam etmektedir.

Bir kilo kaçak kumaş

Evvelisi gün İtalyadan gelen Bosnea vapurunda Zehra hanım isminde bir kadının üzerinde bir kilo kaçak ipekli kumaş bulunmuştur. Tahkikata devam edilmektedir.

Avusturyalı dağçılar

Viyana dağcılık klübü azasından 6 genç M. Kurt Reifschneider'in riyaseti altında şehrimize gelmişlerdir.

Kendileri İstanbul dağcılık klübü ikinci reisi Ekrem Beyin refakatinde İstanbulun şayanı temaşa yerlerini gezecekler ve sonra Torosa giderek 3,700 metre irtifaındaki Aladağa çıkacaklardır. Bu seyahatin gayesi bu dağda arziyata ve coğrafyaya ait tetkikat yapmaktır.

Heyete dahil bulunan Viyana coğrafya enstitüsü doçentlerinden M. Wolter Strygowski bu dağda yaptığı tetkikat hakkında bir eser vücuda getirecektir.

Liman şirketinin tasfiyesi

Liman Şirketi heyeti umumiyesinin verdiği karar üzerine şirketin tasfiyesi işlerine başlanmıştır.

Inhisarlar Idaresi hukuk müşaviri Hâmit, avukat Farukî, İzmir Liman Şirketi Umumî Müfettişi Fikri, İzmir Liman Şirketi muhasebecisi Süleyman Beylerden müteşekkil tasfiye komisyonu mesaisine başlamıştır.

Tasfiye komisyonu, ayni zamanda muvakkat idare heyeti vazifesini görmektedir. Şimdiki halde, bugünkü kadro tasfiye işinin neticelenmesine kadar şeklini muhafaza edecektir.

Şirket heyeti umumiyesi eylûlün 27 sinde ikinci bir toplantı yapacak ve bu içtimada İdare Meclisi hesabatı devredecektir.

ŞIRKETLERDE

Yeni bir Su şirketi

Sucular bir kooperatif teşkil ediyorlar

Susuzluk, dört bir bucağı su ile çevrili İstanbulun belli başlı dertlerinden sayılır. Ötedenberi iyi ve içecek suyun kıtlığından, mevcut memba sularından lâyikıyle istifade edilemediğinden ve nihayet fiyatların pahalılığından şikâyet edilir. Öğrendiğimize göre; sucular ve şerbetçiler cemiyeti bütün bunlara çare bulmak emeliyle bir suculuk kooperatifi teşkiline karar vermiştir.

Yeni ölçüler nizamnamesi mucibince, halen kullanılmakta olan damacana ve galonlar litrelik taksimatı haiz yenileri ile değiştirileceği için kooperatifin tesisi de bu arada çıkarılacaktır. Kooperatif, en başta su fiatlarını tevhit edecek, dahil ve hariç satışının intizama girmesini temin edecektir. Bu suretle muayene ve mürakabe tabiatile kolaylaşmış olacaktır.

Diğer taraftan sucular ve şerbetçiler cemiyeti reisiSalâhattin B. kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Istanbula susuzluk atfetmek doğru olmaz. Birçoklarının yolları bozulmuş olmakla beraber bugün mevcut memba suları ihtiyacı karşıladıktan maada harice sevkedilecek kadar boldur. Netekim, bilhassa Iskenderiyeye her zaman mühim mikdarda memba suyu sevkıyatı yapılmaktadır.

Yalnız damacana ve galonlarda satış fiatlarının değişikliğini icap ettiren başlıca âmil motör ve kayık meselesidir. Çünkü her suyun sarfiyatını nazarı itibara almak, membamdan şehre kadar ona göre motör ve kayıkla nakil masrafını da ilâve etmek icap eder. Bu da fiatlardaki kararsızlığı doğurmaktadır. Istanbulda halkın yüzde 25 i çeşme ve sarnıç sularını içer. Geri kalan yüzde 75 i memba sularını içer. Maamafih umuru beytiyeye ait su sarfiyatı gün geçtikçe artmaktadır.„

MAARIFTE

Üniversiteye Alınacak talebe

İlk önce liseden "pekiyi„ çıkanlar alınacak

Universiteye kaydedilecek lise mezunları için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Bu sene üniversitenin muhtelif fakültelerine evvelâ (pekiyi) derecede diploması bulunanlar kaydedilecek bu rakam kâfi gelmediği takdirde iyi ve orta dereceli mezunlar alınacaktır.

Fakültelerde ikmale kalanlar

Universitenin muhtelif fakültelerinde ikmale kalanların listesi Fakülte dekanlıkları tarafından hazırlanmaktadır.

Ikmal imtihanları için ayrıca program yapılmış ve muhtelif profesörlere tebliğ edilmiştir. Bu tebligata göre, ikmal imtihanları ayın [illegible] başlıyacak ve on beş gün içinde bitmiş olacaktır.

Takas suiistimali tahkikatı

Takas suiistimali tahkikatile meşgul bulunan heyet mesaisini on güne kadar bitirecektir.

Verilen malûmata göre, eski takas komisyonu azalarının dinlenilmesi tamamile bitirilmiş, bu arada birçok zevatın ifadelerine müracaat edilmiştir.

Tahkik heyeti, ticaret odası idare heyetini de dinlemeğe karar vermiştir.

Takas suiistimali üzerinde raporların hazırlanmasına başlanılmıştır. Komisyon idare heyetinin de malûmatına müracaat ettikten sonra işini tamamen bitirmiş olacak ve dağılacaktır. Hazırlanacak raporlar gümrük ve inhisarlar vekâletine tevdi edilecektir.

Mes'ut bir evlenme Merasimi

ISTANBUL, 19 (A.A.) — Reisicumhur hazretlerinin emirlerile, Riyaseticumhur umumî kâtipliği, Hariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Beyefendinin kızı Emel Hanımla Hariciye vekâleti memurlarından sefaret kâtibi Fatin Rüştü Beyin evlenmeleri münasebetile ağustos ayının 30 uncu perşembe günü saat 22 de Dolmabahçede Cumhuriyet sarayında yapılacak kabul resmini teşriflerini — adresleri bilinemediği için ayrı ayrı davetname göndermek imkânı olmadığından — mebus beyefendilerden ve refikaları hanımefendilerden rica eder. "Elbise fraktır„

Günün Cüzgeri

Okuyucu buhranı

Edebiyatta buhran var da, sanki okuyucular arasında yok mu?

Bu buhran, daha doğru tabirile bu kıtlık bilhassa harpten sonra fevkalâde tebarüz etti. Bir çok kimseler, zamanlarını kitaba ve yazıya hasredemez oldular. Daha havaî şeylerden, daha zihinlerini yormıyan, hislerini harekete getirmiyen şeylerden hoşlanmağa başladılar. Onun için okuyucu kitlesi, edebiyatı doyuramaz oldu. Ve edebiyat, bir nevi lüks haline geldi. Bugünkü adamın, uğraşmaktan, didinmekten edebiyata hasredecek zamanı yoktur. Ancak bir kısım irat sahipleri, zenginler veyahut büyük şöhretler devamlı bir şekilde edebiyatla meşgul olabiliyorlar. Edebiyat hareketlerini takip ve aksettirebiliyorlar. Bunun için halk arasından edebiyata merak salanlar çok nadir yetişiyor ve bunlar da günün birinde ümitlerinde ve hülyalarında ne kadar yanıldıklarını görerek dümeni kırıp başka sahalarda çalışmağa başlıyorlar...

Bugün böyle vaziyetlere maruz kalmış kaç tane büyük edip, şair, muharrir gösterebiliriz...

Vâkıa edebiyat adamı olmak, bir nevi tabiattir. Şair, yalnız şair olacağım diye "culture„ ünü yapmış insanlar arasından yetişmez. Nice siyasiler, nice doktorlar, bahriyeliler ve hattâ iktısatçılar vardır ki edebiyat sahasında muhalledat vücuda getirmişlerdir. Fakat bunların arasında muayyen bir yaşa geldikten ve mesleklerinde edebiyattan daha büyük bir şöhret temin ettikten sonra bu işe elveda diyenler ve kalemi kâğıdı atanlar çoktur.

Her zaman derler ki: "Edebiyat bir aşktır, karnı değil, kalbi doyurur.„ Fakat yirminci asır adamının kalbi top sesinden, kurşun uğultusundan, akla havsalaya sığmıyan facia sahnelerinden o kadar sertleşmiş o kadar bozulmuştur ki artık bununla meşgul olmayı düşünmüyor bile. Gülecek şeylerden, eğlenecek şeylerden zevkalıyor...

Okuyucu böyle olduğu gibi okutucu da böyledir. Harp sonunda ikisinin arasında tam bir mutabakat hâsıl olmuştur.

Bu iddia sade edebiyat için varit değildir. Her türlü yazılar için söylenebilir.

Gazetelerdeki neşriyatı ele alalım: Her gün beş kuruş verip bir gazete alan kariler içinde yüzde doksan beşinin muhakkak Balıkesirde kartallarla leylekler arasındaki muharebeden haberi vardır. Bunu canla başla takip eder. Fakat geri yanda fikrin kuvvetlenmesine veya hissin incelmesine yardım eden mevzulardan tamamile bigânedir.

Bunların gözlerinde sanki yalnız yakını görmeğe yarıyan bir gözlük vardır. Onun için yazıcılar da buna göre hareket ederler.

Bugün bütün fikir, siyaset, ilim cereyanlarını adım adım takip eden bir Temps gazetesi beş kıta üzerinde ancak 90 bin satabildiği halde, zabıta vukuatını, eğlenceli yazıları en hurda teferrüatına kadar hikâye ve nakleden bir Petit - Parisien, bir Journal, bir Paris - Soir gazetesi yalnız Fransa'da asgarî birer milyon satmaktadır.

Ben şahsan kanâim ki ciddî mevzular üzerine yazdığım yazıların okuyucuları çok azdır. Fakat meselâ sinema sayıfasında veyahut kadın sayıfalarında yazdığım yazıları okuyanlar, gazeteyi alanlar arasında asgarî yüzde doksandır.

Bu vaziyet sade bizim için değil bütün dünya için de böyledir. Ve maalesef yirminci asrın umumî fikir seviyesi, bu asrın medeniyetile mütenasip değildir ve aralarındaki mesafe günden güne fazlalaşmaktadır.

Bir çok insanlar vardır ki tayyareyi, otomobili, radyoyu, elektriği bildikleri halde hâlâ fikir ve zevk itibarile Kurunu vüsta adamından farksızdırlar...

Beşeriyete en büyük hizmet, umumî fikir seviyesile, yirminci asır medeniyeti arasında bir intibak vücuda getirmek olacaktır.

Mümtaz FAIK

Küçük haberler

* Fransız masonları gittiler — Şehrimizde bulunan Fransız masonlarından bir grup dün Pireye gitmişlerdir.

* Maliye müsteşarı şehrimizde — Maliye müsteşarı Faik Bey mezunen şehrimize gelmiştir.

* Camilerin tamiri — Evkaf idaresince Beyazıt, Sultanahmet camilerile diğer üç camiin tamirlerine başlanmıştır.

Seyahat intibaları: 2

Otomobille Avrupada 9000 kilometro

Seyahatın başlangıcında en müşkil geçilen yollar hangileri?

Otomobil ile Avrupaya gidecek olanlar, için iki yol vardır:

1 — Edirne, Filibe, Sofya, Belgrat ve Budapeşte yolu.

2 — Edirne, Tırnova, Ruscuk, Bükreş ve Budapeşte yolu.

Türkiyeden giden yolcular ekseriya ikinci yolu tercih ederler. Hattâ bazıları Romanya yollarının çok iyi olduğu hakkındaki propagandaya kanarak vapur ile Köstenceye giderler ve oradan da Romanyayı şarktan garba doğru katederek Budapeşteye geçerler.

Eğer Romanyadan geçmek için hususî bir sebep yoksa, deniz yolile olsun Tırnova - Ruscuk yolile olsun, Romanyadan geçmek lüzumsuzdur. Evvelâ deniz yolu müşküldür. Otomobili vapura yükletmek, Köstencede vapurdan indirmek hayli güç bir iş olduğu gibi çok masraflıdır. Romanya gümrükleri bu nevi yolculuk için hazırlıklı değillerdir. Yolcu Köstencede simsarların, hamalların, gümrük memurlarının elinde baziçe olur. Bu yolun ikinci bir mahzuru Köstence Bükreş yolunun çok bozuk olmasıdır. Köstenceden Bükreşe gitmek, İstanbuldan Edirneye gitmek kadar müşkül olduktan sonra bu yolun tercihi için ortada bir sebep kalmıyor. Eğer yolcu mutlaka rahat seyahat etmek istiyor ve Edirne - İstanbul şosesinin zahmetine katlanmak istemediğinden deniz yolunu tercih ediyorsa, o halde vapurla İtalyaya gitmek daha doğru bir hareket olur. Romanya yolunun diğer bir mahzuru da şudur ki Bükreşten Macar hududuna kadar yollar tamamile yapılmış değildir. Filhakika bu yollar üzerinde çalışılıyor. Fakat daha tamam olmaktan çok uzaktır.

Bulgaristana girince Romanya ve Yugoslavya yolları Harmanlı'da ayrılır. Bu şehirden doğru şimale doğru ayrılan çok fena bir yol eski Zağra, Stara-Zagora, Şıpka, Tırnova ve Rusçuğa gider. Rusçuktan bir sal ile Romanyanın Tuna üstündeki limanı olan Giurgiu'ye geçilir. Sonra da altmış kilometrelik kısmen iyice şose, kısmen de asfalt yoldan sonra Bükreşe varılır. Bizim dönerken takip ettiğimiz yol budur. Bu yolun mahzurları şudur ki Bulgaristandan geçen yolların büyük kısmı fenadır. Şipka geçidindeki yol yapılıyor. Fakat Harmanlıdan sonra Sejmen denilen kasabaya kadar geçilmez bir haldedir. Tırnovanın yakınındaki yollar da çok fenadır. Diğer bir mahzur da Tunayı geçmekteki müşkülâttır. Çok iptidaî vesait ile geçildiği gibi, otomobil başına yirmi Lira kadar ücret alınıyor ve yolcu nihayetsiz müşküller karşısında bırakılıyor.

Gelelim giderken bizim takip ettiğimiz yola: Bulgaristanın garp kısmındaki yol — ki Londra - İstanbul yolunun Bulgaristan topraklarından geçen kısmıdır. — İki kısmdır. Türkiye hududundan Tatar pazarcığa kadar olan kısım çok iyi bir şosedir. Bu şose yeni tamir edilmiştir ve saatte elli kilometre gidilebilir. Sabah Edirneden hareket ettikten ve Bulgar hududunu saat ona doğru geçtikten sonra saat ikide Filibeye vardık. Bu iyi şoseden cesaret alarak ayni gün Sofyaya kadar gitmeğe karar verdik. Bunun hata olduğunu öğrendik, çünkü anladık ki Filibe - Sofya yolu, Edirne - Filibe yolu kadar iyi ve muntazam değilmiş. Filibeden Tatarpazarcığa olan kırk kilometrelik tamir edilmiş bir şoseden geçtikten sonra çok fena ve karışık yollara geldik. Vaziyeti müşkülleştiren bir âmil de şu idi ki yol, İsviçrede neşredilen Europa Touring ismindeki kitabın gösterdiği ve bizim de takip etmek istediğimiz yoldan başka bir yol idi. Europa Touring yolu Tatarpazarcık, Vetren, İhtiman üzerinden çizmişti. Halbuki Tatarpazarcık, Gabrovica, Belovo ve Kusteniç Banyo üstünden gitmek lâzımdı. Europa Touring Filibe - Sofya yolunu 144 kilometre olarak göstermişti. Halbuki hakikatte 235 kilometre idi. Sırası gelmişken şunu da söyliyeyim ki bu kitabın yollar hakkında verdiği yanlış malûmat buna münhasır değildir. Seyahatimizde Europa Touring kitabının hatalarına çok defa kurban olduk.

Bir taraftan yolun çok fena ve karışık olması ve mütemadiyen köylülerden sormak mecburiyetinde kalmamız, diğer taraftan da Europa Touring kitabının tasrih ettiğinden yüz kilometre kadar uzun olması dolayısile Sofyaya ancak gece saat on buçukta varabildik. Dört yüz kilometreden fazla mesafe katederek bir günde Edirneden Sofyaya gelebilmiş isek te hayli yorulduk. Şunu da söyliyeyim ki bir buçuk ay zarfında katettiğimiz dokuz bin kilometrelik yolun tek bir lâstik patlaması da bu yol üzerinde oldu. Dört yüz kilometre otomobil için "uzun bir yol değildir,, Fakat Edirne - Sofya yolunun bir gün içinde yapılmasını müşkülleştiren vaziyet şudur ki Bulgar hudut gümrüğü, saat dokuzdan evvel muamele yapmaz. Binaenaleyh ne kadar erken yola çıkarsanız çıkınız, Virantekkeye varınca, saat dokuzu beklemek mecburiyetindesiniz. Bizim için aksi bir tesadüf te şu idi ki o gün — 4 Temmuz gümrük memuru ancak saat dokuz buçukta geldi buna pan dolayısile tekerlek değiştirmek için sarfedilen zaman da ilâve ed lirse, Sofyaya gece saat on buçukta varmak bile bir muvaffakıyetti. Maamafih bu Edirne — sofya yolundan aldığımız tecrübe şudur ki, bu yol rahat olarak ancak iki merhalede yapılabilir.

Edirneden dokuzda hareket etmeli ve akşamı Filibede geçirdikten sonra Sofya yoluna ertesi gün çıkmalı. Edirneden daha erken hareket etmenin bir faydası olamaz. Çünkü dokuz belkide dokuz buçuğa kadar Bulgar hududunda beklemek icap eder. Bizim hudut gümrükçülerimiz de çok erken gelen yolculara karşı azıcık sabırsız ve bazan da nezaketsizdirler. Edirne - Sofya yolu bizi çok yorduğu için hem dinlenmek, hem de hasara uğrayan dış lâstiği tamir ettirmek için ertesi gün yola çıkmadık. 5 Temmuzu Sofyada geçirdik.

A. Ş.

Öz dilimizle

Bulgarlara ne oluyor?

Evet, sorarız, Bulgarlara ne oluyor? Kopardıkları gürültüyü duyanlar, bugün yarın bize saldıracaklarını sanır. Homurdana homurdana diş bilemeler, ağız dolusu söğmeler... Gazetelerinde "Edirne bizimdir!,, yaygaralar..

Gospodinler, Edirne neden sizin oluyor? Her karış toprağında birkaç Mehmetçiğin kemiği gömülü olan Edirne, dün de bizimdi. Bugün de bizimdir, yarın da bizim olacak. Onu hiç kimse, bir daha elimizden alamaz. Sivas ne ise, Ankara ne ise Edirne de odur.

Bakınız, bize, Filibeyi, Tatarpazarcığını anıyor muyuz? Düşünseniz, oraları 56 yıl önceye kadar bayrağımız altında idiler. Biz oralarda birkaç yüz yıl efendi gibi yaşadık. Siz ise Edirneye kanlı bir gece baskınını gibi girdiniz ve burada üç beş ay ancak konaklayabildiniz.

Herkes öğrendi, siz de öğrenin: Türkün komşularile iyi geçinmekten başka dileği yoktur. Çıban başı koparmağa istekli olmadığımız, yaygaralarınıza aldırış etmediğimizden de belli.. Balkanlarda barışıklığı ve dirlik düzenliği bozmamak işinde bütün Avrupaya örnek olduk. Verdiğimiz söze bağlıyız.

Siz ise durup durup Trakyanın lâfını ediyorsunuz.

Trakya, bir kaya parçası.. Siz ise kuru bir yel.. Yel kayadan ne alır a benim gospodinciklerim? Sevgili komşular, iyi biliniz ki biz, gürültüye pabuç bırakanlardan değiliz. Susuyorsak inanın ki söz sırası gelmediğindendir!

M. SALÂHATTİN

Van gölü işletme idaresi müdürlüğünden:

Deniz ve kara motörlerini monte, tamir ve işletmeye muktedir bir makine Mühendisine ihtiyaç vardır.

Ayda 200 Ikiyüz lira maktu ücretle kanunî harcirahı verilecektir. Bu evsafı haiz taliplerin ihtisas vesikalarile beraber fotoğrafları yapışık istidalarını Ernis Van Gölü Gemi İşletme Müdürlüğüne göndermeleri. (4901)

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Bir borcun ödenmesi için mahcuz bovil markalı biri büyük iki Burulksel kasası 22-8-934 çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 312 No. lu kuyumcu mağazasında açık arttırma suretile bilmüzayede peşin para ile satılacaktır. Daha ziyade tafsilât almak istiyenlerin yevmi mezkûrda mahallinde bulunacak memuruna 934-3444 No. ile müracaatları ilân olunur. 1979)

HİKAYE

Sıska yolcu

Kampana çalındı. Tekerlekler rayların üzerinde yuvarlandı. Tren Kumkapı istasyonunu geçiyor. Etrafta bos tanları seyrediyorum. Güzel bir yaz akşamı. Bakırköyüne yeni taşındım. Kendi kendime "fena değil" diyordum. Her akşam bu tren yolculuğu pek bıktıracak gibi görünmüyor. Karşımda sıska bir madam oturuyor. O kadar tuhaf giyinmiş o kadar garip hareketleri var ki etraftaki manzarayı bıraktım da bu sıska, ihtiyar madamı seyre koyuldum. Amma ne tuhaf bilseniz. Geniş şapkasının üstünde bir horoz tüyü. Mübalâğa etmiyorum. Fantezi değil. Bu tastamam bir babacan horozun kuyruk tüyüdür. Yünlü bir atkı arkasında. Ağustosun bunaltıcı sıcağında bu koyu kahve renkli yün atkının yalnız manzarası insanın içine fenalık vermek için kâfi geliyor. İkide birde sıska madam silkiniyor. Burnundan acaip sesler çıkarıyor. Velhasıl her dakika bir başka manazra.

— Alâ dedim. Eğlenceli.

Samatyaya geldik. Madam kocaman bir torba kadar geniş olan siyah yünden örülmüş örgü çantasından bir küçük şişe çıkardı ve bir yudum içti. Biraz sonra bir yudum daha. Biraz sonra bir yudum daha. Sıska madam, durmasıya bu şişeden yudum yudum içiyor.

— Allah Allah, bu da ne.

Neyse Bakırköy istasyonuna gelinceye kadar hep böyle bu küçük şişeden yudum yudum içti.

— Zahir hasta. dedim...

Bakırköyüne inerken baktım. Bizim sıska Madam da indi. Demek bizim köylü.

Ertesi gün gene altıyı kırk beş treninde karşılaştık. Galiba bir yerde çalışıyor ve böyle birkaç gün hep altıyı kırk beş trenile beraber dönüyoruz. Sabahları kaç trenile indiğini bilmiyorum. Ona hiç sabahları rastlamadım. Ve her tesadüfümde karşımda oturuyor ve gene o silkinmeler, burnundan acaip sesler ve gene o mahut şişe. Şişeden yudum yudum içiyor. Bu şişe bana dehşetli bir merak vermeğe başlamıştı. Ne olursa olsun bunu öğrenecektim. Kendisine sormak istedim.

— Affedersiniz Madam. ile başlıyarak şişenin muhteviyatını öğrenmek kolay. Kolay amma, madam insana bunu sormak cesaretini verecek gibi değil. Gayet asık bir suratı var. İnsanı âdeta tersliyecek imiş gibi geliyor.

Şişenin içinde yeşil renkli bir mayi vardır. Ne olabilir. İlâç, içki, esans. Ne bileyim. Bin türlü şey aklıma geliyor. Merak ediyorum. Meraktan çatlayacağım. Birisi dese ki "efendi sana ne?,, doğrusu ona verecek cevabım yok. Yok amma! Merak ta öyle bir şeydir ki tatmin olunmayınca insan rahat edemez. Hele benim gibi münasebetsiz bir meraklı olursa. Evvelki gün gene sıska Madamla karşı karşıya köye dönüyoruz. Tren Samatya istasyonuna geldiği zaman Madam şişeyi pencerenin yanına koydu, ayağa kalktı. Öbür pencereye giderek istasyonda birisine seslendi.

— Vartanoş, Vartanoş!. İnçbesek?

Vartanoş Hanım da cevap verdi. Başladılar konuşmağa. Sıska Madamın arkasını dönmesinden bilistifade şişeyi yakaladım, tıpasını açtım. Kokladım. Hiç bir şey kokmuyor. Kabil değil merakımı defedemiyeceğim ve... Ve bir yudum almadıkça merakım zail olmıyacak. Öyle ya içilemiyecek bir nesne olsa bu sıska madam da onu nasıl içer? Hem de yüzünü hiç bu ruşturmaksızın yudum yudum, rahat rahat içiyor.

Madam koyu bir ermenice ile konuşmakta berdevam. Şişeyi diktim ve mu fassal bir yudum aldım. Bu öyle bir şey ki lezzetinden de birşey anlamak kabil değil. Hafif tuzluca bir şey. Çatlayacağım. Merakımı hâlâ tatmin etmiş değilim. Ee!. Ne olursa olsun Madama bunu sormağa karar verdim. Tren kalktı. Madam yerine otur... şişesini gene eline alarak yudum yudum içmeğe devam etti.

Birdenbire doğruldum.

— Affedersiniz Madam. Ben sinirli bir adamım. Gerçi böyle şeylere karışmak ve burnunu sokmak doğru değildir. Açıkçası terbiyesizliktir amma bunu benim münaseebtsizliğime bağışlayınız. Bu küçük şişeden içtiğiniz şey nedir?. dedim.

Kadın gülümsedi. Belki bu tebessüm hayatında ilk gülüşüydü.

Bir şey değil Mösyö. İçmiyorum. Bu küçük şişe benim tükürük hokkamdır.

Az kaldı bayılacaktım.

Karilerimin aflerini dilerim. Gerçi sizleri tiksindirdim. Fakat bir de benim vaziyetimi düşununüz. Siz sadece bunu dinlemiş vaziyettesiniz. Halbuki ben?...

SEM

RADYO

Bugünkü proram

İSTANBUL:

18,30: Fransızca ders. 19: Dr. Ali Şükrü B. tarafından konferans. 19,30: Türk musiki neşriyatı. Ekrem, Ruşen, Cevdet, Kemani Cevdet, Şeref, İbrahim beyler ve Vecihe, Belma hanımlar.) 21,20: Ajans ve borsa haberleri. 21,30: Bedriye Rais hanımın iştirakile caz ve tango orkestrası.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

20,10: Radyo tiyatrosu: "Kral Stefan,, 22,10: Haberler. 22,40: Friedlin idaresinde opera orkestrası. 23: Sigan musikisi.

686 Khz. BELGRAT, 437 m.

20,30: Radyo orkestrası. 21,20: Reklâmlar. 21,30: Plâk ile Pucinini "MADAME BUTTERFLY,, operası.

223 Kh. VARŞOVA, 1345 m.

21,12: Hafif musiki. 21,50: Haberler. 21,12: Popüler orkestra konseri. 23: Umumi harbin ilânı. 23,15: Hafif musiki ve dans parçaları.

823 Khz. BUKREŞ, 364 m.

13 - 15 Gündüz neşriyatı. 19,05: Karışık konser. 20: Konferans. 20,15: Konserin devamı 21: Konferans. 21,15: Oda musikisi. 21,45: Musahabe. 22,30: Keman solo. 23: Haberler. 23, 30: kahvehane konseri.

785 Khz. LEIPZIG, 382 m.

19,20: Karışık neşriyat. 20,35: Musahabe. 20, 55: Kültür propagandası. 21: Sergiden nakil 23,20: Haberler, spor.

713 Khz. ROMA, 421 m.

21,45: Campariden naklen konser. 22,45: Musahabe. 23: Dans musikisi. 24: Son haberler.

ŞİMALI İTALYAN GRUPU,

20,30: Karışık konser. — Musahabe. —Plâk 21,30: Musahabe.. 21,45: Campariden naklen konser. 22,45: Musahabe.. 23: Oda musikisi. 24 Haberler.

230 [illegible] LÜKSEMBURG: 1304 m.

İtalyan akşamı. 20,05: Opera musikisi. 21: Dünya haberleri. 21,35: Opera parçaları. 21,50 Piyano konseri. 23,30: Dans plâkları.

592 Khz. VİYANA, 50 7m.

20,35: Haberler. 20,45: Akçüalite. 21: Kuartet konseri. 22: St. Stefan gecesi, müteakiben Sigan musikisi. (Budapeşteden nakil.) 23,45: Org konseri. 24,45: Plâk.

174 Khz. MOSKOVA, 1714 m.

11: Sabah konseri. 16,15: Musikili çocuk neşriyatı. — Musahabe. 21: Akşam konseri. (plâk.) 22: Muhtelif dillerde neşriyat.

822 Khz. (Stali) 361 m.

22,[illegible]: Dans musikisi.

Dr. İHSAN SAMİ

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. 822

4967

Ihtira ilânı

"Ufak taneli maddelerin hacim ve kesafetlerini tayin edici alet,, hakkında istihsal olunan 16-5-1931 tarih ve 1161 numaralı ihtira berati bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada, Çinili Rıhtım hanında Robert Ferriye müracaat etmeleri ilân olunur. (1983)

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Doğum

Ankara Amerika sefareti türkçe işlerini etüd eden ve yazı arkadaşlarımızdan Hilmi Malik Beyin bir erkek çocuğu dünyaya geldiğini haber aldık. Enver ismi verilen çocuğa uzun ömürler diler uğurlu olmasını tememi ederiz.

YENİ NEŞRİYAT

Yeni Adam

Yeni Adam'ın 34 üncü nüshası bugün çıktı. Çok kıymetli yazıları ihtiva eden bu nüshayı hararetle tavsiye ederiz.

Satılık kâğıtlar

70x100 ebadında kaplık şevyot

70x100 ebadında maruken taklidi kahverengi mücellit kâğıdı.

50x65 ebadında maruken taklidi pembe ve krem ve yeşil renkte mücellit kâğıdı.

Yukarıda cins ve boyları gösterilen kâğıtlar toptan ve perakende satılıktır. Arzu edenlerin nümunelerini görmek ve fiatlarını öğrenmek üzere matbaamıza müracaatları. 5090

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İSTANBUL ACENTALIĞI

Liman Han, Telefon: 22925.

İzmir ve Mersin SÜRAT YOLU

İNÖNÜ vapuru 24 Ağustos CUMA günü saat 11 de Sirkeci rıhtımından kalkarak doğru İzmir, Antalya, Mersine gidecek, Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkaleye uğrıyacaktır.

Tayyare piyango Müdürlüğünden:

Şartnamesi veçhile 135,000 Türkçe, 15,000 Fransızca, Piyango plânı 10,000 Afiş Tabettirileceğinden taliplerin Ağustosun 29 uncu Çarşnba günü saat 14 buçukta komisyona müracaatları. (4910)

Ankara Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Nümune ve evsafına uygun olmak şartile 2039 çift yemeni 5 - 9 - 934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat on dörtte kapalı zarf usulile satın alınacaktır. İsteklilerin nümune ve evsafını görmek için her gün ve pazarlığa karışmak için de ilk teminat makbuzu ile mezkûr gün ve saatte Ankara Müstakil Tabur karargâhında müteşekkil Komisyonumuza müracaatları. (4767)

Milliyet'in romanı: 57

Sansaros

Yazan: AKA GÜNDÜZ

Sansaros seslendi. Haklı kuyruğunu sallıyarak koşup geldi. Yorgunluğunun ve sadakatinin karşılığını göreceğini anlamıştı. Kemikleri yemeğe başladı. Şoför gülümseyerek:

— İşte bu çetrefil çıktı Süleyman çocuk! Ben yalnız sen varsın sanmıştım. Bir de köpek meydana çıktı. Ne diye bunu ardına taktın?

— Çalınan danalı ineği bulmak için.

— Köpek mi bulacak?

— Marifetlidir bu köpek. Bizim ineği iyi tanır. Şehir pazarına götüreceğim. İneğin kokusunu alırsa bulur çıkarırı.

Ankaralı asker şoför bir kahkaha attı.

— Hadi bakalım dediğin olsun. Neyse, dua et ki yükümüz çok değil. Ama köpeğin çuvalları kirletmesin.

— Bir şey yapmaz. Akıllıdır o. İyice doydular, dinlendiler. Köpeği arkadaki çuval arasına soktular. Sansaros ta şoförün yanına geçti kuruldu.

Sansarosun görüşüne göre kamyon yıldırım gibi uçuyordu. Arkasından atlı çıkarsalar yetişemiyecek. Akşama kadar kim bilir nerelere varacaklar.

— Sizin Ankara güzel mi?

— Çok güzel.

— Ben oraya gitsem iş bulur muyum?

— Anan bırakır mı ?

— Bırakır ya. Iş bulurum ona para yollarım.

— Aferin sana ama, Ankara buraya çok uzak.

— İneği bulursam [illegible]ama götürürüm, oradan yola çıkarım sora sora Ankaraya giderim.

Şoför anasını doyurmak için neler düşünen bu çocuğa acı acı gülümsedi ve çenesinden okşadı.

Sansarosun birdenbire gözleri doldu ve sicim gibi yaş boşandı.

— Neye ağlıyorsun?

Sansaros kesik kesik söyledi:

— Benim babam vardı, hep böyle çenemi tutardı, hep böyle senin gibi konuşurdu.

Ve başını köşeye yaslayıp uzun uzun ağladı. Yarım şişe rakı, bir baş sovanla keyfini çatan asker şoföre de bir şeyler oldu. Çene kemikleri ağrımağa, kirpiklerinin dipleri yanmağa başladı. Çocuğa çaktırmadan yazma mendili ile gözlerini sildi.

— Hadi doğrul! ağlamakla iş bitmez. Erolan çalışır, dünyaya metelik vermez. Sen daha çocuksun. Dur bakalım. Hem sen türkü bilirmisin? Bilirsen bir söyle.

— Anam anam, garip anam!
Garip kaldım, dayanamam!
Bu yollar, çok uzun yollar
Anam anam.....

— Aferin Süleyman!

— Koyun gelir yata yata
Tırnakları bata bata.
Suya düştü gelin Ayşem
Fışkınları tuta tuta.

Yıkık köprülerin yanlarından, viran köylerin önlerinden, kızgın çakıllı kıraç yarların aralarından kayıp gidiyorlardı.

— Sen kamyona uğur geldin Süleyman! Bak üç dört saattir motöre bir şey olmadı. Yeni gibi çalışıyor.

Akşam üstü bir köye geldiler. Benzin alacaklardı. Burada köy muhtarının idaresine bırakılmış küçük bir benzin deposu vardı. Muhtar odadan çıktı.

— Hoş geldin Mustafa efendi.

— Hoş bulduk satılmış ağa.

— Benzin alır almaz gidecenmi ki? kal da yemekten sonra gidersin. Bu çocuk kim?

Mustafa efendi Sansarosun hikâyesini kısaca anlattı. Küçük köyün muhtarı, çocuğun saflığına güldü. Hele iş bulmak için Ankaraya gitmek istediğine büsbütün güldü.

— Burada kal! Bizim davarı güdersin, Sana yılda altı kayma veririm. Yemek içmek çarık kepenek neyi de benden.

— Danalı ineği bulamazsam gelirim. Ama anamın haberi yok ki.

— Ona mektup yollarız.

Sansaros ses çıkarmadı.

Akşam yemeğini orda yediler. Kamyon şehirde hiç durmadan çekip gidecekti.

— Burada yatın Mustafa efendi. Sabah erden yola çıkarsınız Madem ki şehirde durmıyacaksın.

Sansaros rahat ve tok bir uyku uyudu. Daha alaca aydınlıkta kalktı. Haklının karnını doyurdu. Radyatöre su doldurdu. Tekerleklerin lâstiklerini yıkadı. Şoför ağasını bekledi.

Motör işlemeğe başlayınca, muhtar Satılmış ağa köşesine kurulan Sansarosla şakalaştı.:

— Danalı ineği bulursan buradan geç sütünü sağalım. Bulamazsan gene buraya gel, bizim davarın sütünü sağarsın.

Sansaros ciddî cevap verdi:

— Olur.

Söğüt ağaçlarının, yıkık kale duvarlarının arkasından şehir göründü. Şoför Mustafa efendi kenar mahallelerin önünde durdu:

— Ey, geldik işte. Seni burada bırakacağım. İneği bulamazsan birdenbire çekip gitmeğe kalkışma. Gördün ya biz kamyonla bir buçuk günde gelebilirken sen kaç günde yaya dönersin.Bir hesapla.Belki burada inek yerine bir iş bulursun.

Asker şoför Sansarosun çenesini okşadı. Sansaros bu sefer ağlamadı. Demindenberi büzüldüğü köşede kıpır kıpır edip duruyordu. İçinde bir sevinç vardı. Şoför bu sevinci, çocuğun şehre gelişine veriyordu. Halbuki Sansarosun sevinci başka idi. Köyde gecelerlerken kasığı ile apış arasına bağladığı elmas çıkınını çıkarıp sağ cebine koymuştu. Yola çıktıkları vakit çıkını gizlice çıkardı ve oturduğu minderin köşesindeki yumuşak, muşamba aralığıa gizlice yerleştirdi. Kıpırdayışı ve sevinci bundandı.

Şoför çıkını göremiyecekti. Şehri geçecek, kim bilir nerelere varacak, minderi kaldırdığı gün çıkını bulacaktı. Fakat sahibine vermek için Sansarosu bulamıyacaktı. Sansaros ta babası gibi çenesini okşıyan, ona kavurmanın yağlısını veren adama da bir karşılık yapmış olacaktı.

Sansaros indi. Şoför Mustafa efendi şöyle birân düşündü, sonra koynundan kahve renkli bir kâğıt yirmi beş kuruşluk uzattı.

— Al! Yabancı şehirde lâzım olur.

Muavini gene sıtma nöbeti içinde ve çuvallar üstünde uzanmış yatıyordu. Kamyon yürüdü, çarşıdaki menzilde defterini imzalattı ve bir kahve içtikten sonra gene dağlara, ovalara daldı gitti.

Şehrin kenarında köpeği ile yanyana ve yapayalnız kalan Sansaros mahzunlaşmıştı. Kamyondan inmesi değil, şoförden ayrılması ona dokunmuştu. Fakat köşeye koyduğu çıkını düşününce kederi dağıldı. Bir sokağa girip yürüdü. Bir camiin önünden geçiyordu. Durdu içeriye baktı. Adamlar öğle namazı kılıyorlardı. Yerden leblebi kadar küçük bir taş aldı. Haklıya gösterdi

— Bitmedi —

Güzel yazı müsabakamız

Bir haftalık dahilî ve haricî vakayii takip ediniz en şayanı dikkat bulduğunuz hadise hakkında bir yazı yazıp bize gönderiniz.

En güzel yazılmış makalenin sahibine:

5 lira

İkinci gelen makalenin sahibine:

2,5 lira

Hakkı telif verilecektir.

Bu musabakaya yalnız liseler, yüksek mektep talebeleri iştirak edebilirler. Yazıların gazete yazısıyla azamî 75 ve asgarî 30 satır olması, kâğıdın bir tarafına yazılmış bulunması lâzımdır.

Bu yazılar cuma günü akşamına kadar elimize geçecek tarzda postaya verilmelidir.

Geçen haftaki müsabakayı kazananlar

Geçen haftaki müsabakamızda birinciliği "Vatanımızın her tarafında işleyen fabrikalar bizi Avrupalılara avuç açmaktan kurtardı,, başlıklı yazı ile Feyziye lisesi talebesinden 329 numaralı Naşit, ikinciliği "Yeni fabrikalarımız" başlıklı yazı ile Galatasaraydan Muzaffer Cevdet Beyler kazanmışlardır. Kendilerinin hüviyet varakalarını hâmilen idarehanemize müracaat ederek mükâfatlarını almalarını rica ederiz.

Vatanımızın her tarafında işleyen fabrikalar bizi Avrupalılara avuç açtırmaktan kurtardı

Cumhuriyet devrine kadar memleketimiz kapitalist ve emperyalist kuvvetler için bir istismar ülkesi idi. Koca Türk yurdunun arzettiği manzara tekniği ileri gitmiş maliyesi en kuvvetli bir hale gelmiş milletlerin mamulât ve masnuatına karşı, bir "açık pazar,, dı. Azgın iştihalar karşısında her türlü himayeden mahrum olan Türk müstahsil kütlesinin nasibi; kendi cevherinden, kendi üsaresinden hergün bir parça daha vererek bu doymak bilmiyen iştihayı tatmin etmek ve kendisine de en iptidaî bir hayat ve maişet seviyesini ancak güçlükle temin edebilmekten ibaretti.

Cumhuriyet devrine tekaddüm eden günlere kadar devam eden bu hakir ve zelil vaziyete bugün tüylerimiz ürpermeden bakamıyoruz. Hangi vatandaş bu zelil vaziyeti bugünkü bir Afrika müstemlekesinden farklı görebilir?

Cumhuriyet, yalnız medenî haysiyet ve şerefine sahip vatandaş yaratmadı. Cumhuriyet ayni zamanda Türk cemiyetinin her tabakasına mensup yurttaşları bir "istismar mevzuu,, olmaktan kurtararak onlara hem şeref ve hem de saadet getirdi.

Cumhuriyetten evvel bir banka, bir fabrika, bir şirket işi Türke çok görülen iktisadî bir meşgale ve bu işleri vatanımızda yalnız milliyetsiz istismarcıların hakkı olabileceği bir iştigal mevzuu idi. Bu üç branşta iktisdî istiklâlimize kavuştuğumuz Cumhuriyet devrinde inkişaflı sözle ifade etmek mümkün değildir. İnsanların kudret ve kabiliyetleri sözlerile değil eserlerile ölçülür. Cumhuriyet idaresi pek kısa bir zaman içinde iktisadî, ziraî, sanayî velhasıl her hususta kıymetleri ölçülmiyecek derecelerde büyük inkılâplar yapmış, Türk milletini refah ve saadete kavuşturacak her türlü icraatı günden güne mütezayit bir hızla muvaffakıyetten muvaffakıyete ulaştırmıştır. Bizi Avrupaya avuç açmaktan, milyonlarca liramızın memleket dahilinde kalmasını, bu servetin dahilde tedavül ederek Türk işçisi, Türk halkı lehine memleketin servetini büyültmek Cumhuriyet hükümetinin en büyük ülküsü olmuştur. Bunu için memlekette mutlaka bir millî sanayi kurmağa karar verdi. Evvelâ 1925 senesinde devlet fabrikalarını bir araya toplıyarak yeni tesis ettiği Sanayi ve Maadin bankasının idaresi altına verdi. Bu ilk adımdı. Sonra 1927 de "teşviki sanayi,, kanununu neşretti. Bu ikinci adım oldu. Üçüncü adımını 1929 senesinde "gümrük tarife,, kanununu koymak suretile attı. Cumhuriyet idaresi bu teşvik ve himaye tedbirile Türkiyede millî sanayiin temelini kurmuştu. Fakat sanayii bir program dairesinde daha ziyade inkişaf ettirmek için 1933 te neşrettiği beş kanunla Sanayi ve Maadin bankası yerine 20 milyon lira sermaye ile Sümer Bankı tesis etti, Bu sene de memnuniyetle öğreniyorzki bankanın sermayesi 62 milyon liraya çıkarılmıştır. Sanayi ve Maadin bankası işe başladığı seneden itibaren durmadan çalışmış 1933 çe kadar millî sermayemizin en esaslı unsurları olan devlet fabrikalarında büyük ıslahat yapmış, bunları modern fabrikalar haline koymuş ve rasyonal bir şekilde çalıştırarak mallarını halka tanıtmış, memleketimizin dahili piyasasında bu mallara mühim bir rağbet teminine muvaffak olmuştur. Sümer Bank sermayesi 62000,000 liraya çıkarıldıktan sonra devlet fabrikalarını daha iyi işletmek, bazılarını tevsi etmek sanayi erbabının muhtaç olduğu kredileri temin eylemek, mali müesseselerle müştereken yeni fabrikalar açmak üzere daha geniş bir faaliyet sahasında çalışmağa başlamıştır. Bu cümleden olarak Rusyadan alınan makinelerle Kayseride yeni ve büyük bir pamuklu mensucat fabrikası kurulduğu gibi, bu hafta da Bakırköy bez fabrikasını tevsi ve tecdit eden Türkiyenin en asrî en mütekâmil fabrikalarından birini vücude getirmiştir. Bununla da kalmamış gene bu hafta içinde Türkiyenin en büyük kâğıt fabrikasını kurmak Sümer Banka nasip olmuştur. Bir taraftan Sümer bank millî sanayimizin kuvvetlenmesine çalışırken diğer taraftan millî bankalarımızdan biri olan İş Bankası da ayni hedefe varmak için var kuvvetile çalışıyor ve o da ayni hafta içinde biri Paşabahçede şişe ve cam fabrikasının diğeri de Zonguldakta yarım kok fabrikasının temel atma merasimini yapıyor. Cumhuriyet idaresinin ve Muhterem Başvekilimiz İsmet paşa hazretlerinin feyizli nazarları ve ciddî alâka ve müzaheretleri sayesinde doğan millî sanayi Türkiyeyi garb sanayideki ileri hamlelerine karşı seyirci kalmaktan kurtardı.

Hülâsa: Cümhuriyetin Banileri Türke yalnız millî haysiyet ve şeref kazandırmakla kalmadılar, ayni zamanda memleketi sanayi memleketleri derecesine çıkarmak için bütün mevcudiyetlerile çalıştılar ve çalışıyorlar.

Yazan: Feyziye lisesi talebesinden 329 NAŞIT

YENİ FABRİKALARIMIZ

Millî iktisadımız ve sanayimiz parlak ve ümit dolu bir devrin müjdeleyicisi ve sevindiricisi olan ilk nurlarını etrafa serpmeğe başladı.

Pek yakın bir geçmişte dost ve düşman dünyasının maddeten ve manen ölümlerin en sefiline, en tahammülsüzüne lâyık görmekte elele verdikleri milli çok şerefli bir istikbal temin eden büyük şeflerimiz "Lausanne,, güneşinin aydınlığı lekesiz yollarda en ulu Türkün çizdiği istikametten hiç şaşmadan başdöndürücü bir hızla metin adımlarını varlık ve kurtuluş yollarının her sahasında ilerletmektedir.

Memleketin hayatında, mukadderatında çok verimli bir uzuv olan büyük sanayie doğru kalkınma savaşında (dün)ü (bugün)den dev adımlarile uzaklaştırıp, hedefinden şaşmaz hızı ile (Yarın)a ulaştıracak feyizli hâdiselerin son günler içinde mes'ut şahidi olduk.

İlk on yılda her türlü imkân ve vasıta zorluklarına rağmen en umulmaz işleri mucize kudretile hakikatleştiren Cumhuriyet hükûmeti ikinci on yıl içinde tahakkuk ettirmeği iktisadî hattâ malî politikasının en esaslı prensiplerinden saydığı, titiz bir alâka ile hazırladığı sanayi plânını çok dikkatli ve hesaplı bir çalışma göstererek inkişaf ettirmektedir.

Kayserideki mensucat fabrikasından sonra Muhterem hükûmet reisimizin huzurlarında temel atma ve açılma merasimleri yapılan dört yeni fabrika iktisadî cihazımızın belkemiği olabilecek kıymettedir.

Asırlarca kapitülasyonların amanvermez bağlarile zincirlenen iktisadiyatımız ne kadar kayıtsız ve şartsız bir istikbale kavuşursa kavuşsun Türkiye yalnız ham madde memleketi olarak kaldığı müddetçe ecnebi mataları için pazar yeri olmaktan kurtulamıyordu. Hesapsız fedakârlıklardan sonra elde edebildiğimiz siyasî ve iktisadî varlıklar ancak şekil ve nazariye olarak kalmağa mahkûmdur.

İktisat âlimi Vagner'in "öz iktisadına sahip olmıyan memleket müdafaa vasıtalarından mahrumdur,, sözü üzerinde artık durmanın, münakaşa etmenin zamanı geçmiş, milletlerin benliğine hâkim bir düstur olmuştur. Kurduğumuz rejimin kökleşmesi, derinleşmesi için filî sahada iktisadî kurtuluşumuza tamamen hâkim olmamız elzemdi. Bütün dünyayı kasıp kavuran umumî buhran zamanlarında, çok geri bir memlekette yoktan bir sanayi yaratmanın ne kadar çetin iş olduğunu teslim etmemek mümkün değildir.

İşte bütün bu müşkülleri Türke has azim ve fedakârlıkları göstererek kendi emeğimiz, kendi paramız ve tekniğimizle büyük fabrika sanayi yolunda ilk büyük hamleyi atmış bulunuyoruz.

Bakırköyünde Sümer Bankın bez, İzmitte kâğıt, Paşabahçesinde İş Bankasının cam ve Zonguldaktaki sun'î sömi-kok antrasit fabrikaları en hayatî ihtiyaçlarımızı giderecek, mühim bir boşluğu dolduracak mahiyette dirler. Memleketin her işinde olduğu gibi sanayile de candan alâkadar olan İsmet Paşa Hazretleri kömür meselesi üzerinde elle tutulur bir hassasiyet göstermiştir.

Bütün sanayinin anası olan bu şubeyi ilerletmeği "millî dava,, addettiler. Geçen sene kömür havzalarında esaslı tetkiklerde bulunan Başvekil büyük sanayiin ayrılmaz uzvunun istihsali ve sarfiyatının artması için rasyonel tedbirleri almış bulunuyor. Kömür ve müştemilâtı medeniyette yükselişin en canlı ve hassas bir miyarıdır. On yıl önce 600,000 tonu bulmayan istihsal miktarı bugün 1,5 milyon tona yaklaşmıştır.

Bunları görürken istikbalinden nikbin olmıyacak, millî bir gurur duyamayacak bir vatandaş tasavvur etmek bile manasızdır. Ancak bir fabrikayı yaşatmak, belki bulunduğumuz şerait içinde bile, kurmaktan daha zordur. Başvekil Hz. buna işaret buyurarak: "Bütün milletin yeni iktisadî hayatını istikametlendirmek için ehemmiyet verdiği bu fabrikayı ancak bilenlerin, çalışanların, öğrenmek istiyenlerin, ve öğrenmek kabiliyetinde olanların bulunduğu yerler olacaktır. Bilgisi, çalışması az olanlar için millet fabrika yapmıyor ve yapmıyacaktır.,, şeklinde ifade etmişlerdir. Bu kadar emek sarfedilen eserin yaşayabilmesi, yürüyebilmesi için çalışanların titiz bir dikkat, verimli ve enerjik bir faaliyet, sağlam terbiye sahibi olması lâzımdır. Bütün bu meziyetlerin fazlasile şahsında toplıyan yüksek seciyeli işçilerimizin bulunması ve yetişmesi muvaffakıyet ümitlerini sağlamlaştırmakta, kat'ileştirmektedir.

Başvekil Paşa H. "Kara elmas,, diyarındaki hitabelerinde feyizli tesirlerini bir ân bile eksiltmeyeceğimiz, büyük sanayiin kurulması hamlesindeki milletin coşan hissiyatını en veciz bir şekilde anlatmışlardır:

"... Büyük Türk milleti durmadan yüce hedeflere doğru ilerliyor, Türk milletinin her sene alacağı mesafeler kolayca tahmin edilmiyecek kadar geniş olacaktır. Büyük Türk milleti yüksek kabiliyetini, insanlığın ve medeniyetin hayrına ve hizmetine olarak en geniş mikyasta sarfetmek gayreti vardır.

Galatasaray: Muzaffer Cevdet.

MÜTEFERRİK HABERLER

BELEDİYEDE

Şehir dahilindeki Ahırlar

Fatih Atpazarı başka bir yere kaldırılacak

Belediye kanununa göre şehir dahilinde hiç bir ahır bulunmıyacaktır. Ancak İstanbulda Fatihte Atpazarının bulunduğu yerde birçok at ahırları vardır. İstanbul belediyesi; Atpazarının vaziyetini tetkik ederek bu pazarın ve civardaki ahırların bir müddet daha şehir dahilinde kalmasını muvafık bulmuştu. Son günlerde Atpazarının vaziyeti nazarı dikkati celbettiğinden, belediye Atpazarını başka bir yere kaldırmağı kararlaştırmıştır. Atpazarı için İstanbul şehir hududu haricinde Rami civarında bir yer ayrılacaktır. Buraya da fennî ahırlar yaptırılarak hem şehrin temizliği temin edilecek ve hem de pazara gelip giden köylülere kolaylık gösterilecektir. Yerin temini ve ahırların hazırlanması için oldukça uzun bir zaman istediğinden belediye bu işle uğraştırken mevcut pazarın da büyümemesi ve yeni ahırların yapılmamasını alâkadarlara emretmiştir. Bundan maada mevcut ahırlardan boş kalanların da bir daha açılmamasını bildirmiştir. Bu emir üzerine şimdiye kadar boş kalan 19 ahırdan 9 u kapanmıştır. Diğerleri de boş kaldıkça kapanacaktır. Ancak buradaki ahır sahipleri ve bir çok esna Atpazarı hakkında verilen kararlara itiraz etmişlerdir. Belediye bu itirazlar karşısında yeniden bir Atpazarı kurmak için faaliyete geçmiş ise de bütçede tahsisat olmadığından Vekâlete müracaat etmiş ve Hayvan Borsasından verilecek para ile ahırların hazırlanamsını istemiştir. Vekâletten henüz cevap gelmemiştir.

Kapanma saatleri

Dükkânların kaapnma saatindeki tahditten kundura boyacıları ile spor eğlence mahallerinin hariç kalması belediye taarfından kararlaşmış ve kaymakamalra tmim edilmiştir.

Çöp tenekeleri

İstanbulun muhtelif taraflarında, bilhassa mahalle aralarında çöp tenekelerinin kşamdan kapı önüne konduğu ve geceleyin kediler köpekler ve bez toplayanlar tarafından karıştırıldığı görülmüştür. Bu vaziyet çok çirkin olduğundan belediye bunun menedilmesini alâkadarlara emretmiştir.

Bir sahte müfettiş yakalandı

Nuri isminde bir adam Beyoğlunda bazı dükkânlara giderek kendisinin belediye müfettişi olduğunu söyleyip teftişe kalkışmış ve bazı dükkân sahiplerini erken kapamadıkları bahanesile tehdit etmiştir.

Nurinin bu hareketinden şüphelenen dükkân sahipleri zabıtaya müracaat etmişler ve kendisi gene böyle teftişlerle uğraşırken yakalanmıştır.

Bu adamın uydurma müfettişlikle dükkân sahiplerini tehdit edip para dolandırdığı anlaşılmıştır. Nuri evraki ile beraber adliyeye teslim edilmiştir.

VİYANA SERGİSİ

2-9 eylülde devam edecek Avrupanın merkez pazarıdır. Tafsilât ve tenzilâtlı biletler için Galatasaray ve Karaköydeki Natta seyahat acentalıklarına müracaat . (1976)

Orta tedrisat muallimlerinin terfi listesi çıktı

Liste âlî tasdika iktiran etmiştir. Terfi eden muallimlerin isimleri

ANKARA, 19 (Telefonla) — Orta tedrisat muallimlerinden Kıdem müddetini tamamlıyarak terfi eden muallimlerin listesi âlî tasdika iktiran etmiştir. Terfi eden muallimler şunlardır:

70 liradan 80 liraya terfi edenler

İstanbul erkek lisesinden Hakkı Arif, İstanbul kız lisesinden Müşteba, Erenköy kız lisesinden Mahir ve Sabit Beyler.

55 liradan 70 liraya terfi edenler

Kütahya lisesinden Şükrü, Kayseri lisesinden Sıtkı, Antalya lisesinden Yusuf Ziya, Cumhuriyet orta mektebinden Hayrettin, İstanbul erkek lisesinden Hasan Fehmi, Kabataş lisesinden Nuri, Ayintap lisesinden Hüsnü, Heybeliada orta mektebinden Tevfik, Manisa O. m. den Cenap Refik Beyler.

45 liradan 55 liraya terfi edenler

Silifke orta mektebinden Abdullah, Manisa orta mektebinden Naim, Pertevniyal lisesinden İsmail Suat, İstanbul kız lisesinden Süleyman, Gelenbevi orta mektebinden Abdurrahman, Konya lisesinden Zekâi, İstanbul kız orta metkebinden Arif Beyler.

40 liradan 45 liraya terfi edenler

Kandilli kız lisesinden Hatice, Davutpaşa orta mektebinden Nazif, Edirne lisesinden Remzi, Kayseri lisesinden Mahmut Nedim, Trabzon erkek orta mektebinden Rahmi, Mardin orta mektebinden Seyfullah, Bursa orta mektebinden Hilmi, Vefa lisesinden Osman Habip, Çanakkale orta mektebinden Yusuf, Elâziz orta mektebinden Fuat, Samsun orta mektebinden Abdullah, Diyarıbekir orta mektebinden Zihni, Kadıköy lisesinden Necati, İzmir orta mektebinden İzzet Kırşehir orta mektebinden Nazif, Kars lisesinden Hakkı Şinasi, Trabzon erkek orta mektebinden Hüsnü, Konya lisesinden Hüseyin Şevki, Nevşehir orta mektebinden Abdulkadir, Davutpaşa orta mektebinden İbrahim Ethem, Adapazarı O. m. den Sırrı, Nevşehir O. m. den Cemil, Cumhuriyet O. m. den Lûtfi, Muğla O. m. den Tahsin, Kayseri O.m. den Hüsnü, Galatasaraydan Sait, Üsküdar O. m. den Şekibe, Niğde o. m.den Hulûsi, Gazi Osmanpaşa o.m.den Apti, İstanbul erkek lisesinden Mehmet Halit, Célâl, Ferdi, Hakkı Suha, Balıkesir Necatibey orta mektebinden Ruhi, Eskişehir lisesinden Cemil, Galatasaray lisesinden Ahmet Mazhar ve Mehmet Recai, Bey ve Hanımlar.

35 liradan 40 liraya terfi edenler

İzmir Karataş orta mektebinden Fuat, Buca O. m. den Faik , Burdur O. m. den İbrahim Hakkı, Kilis orta mektebinden Hasan Kâmil, Nevşehir o. m. den Mehmet Turgut, Adapazarı o. m. den Kemal, Kastamonu o. m.den Cemal, Yalvaç o. m. den Süleyman, İzmir Karataş o.m.den Senih, Gümüşhane o. m. den Sait, Balıkesir erkek o.m.den Hicri, Elâziz o.m.den Bahriye, Tekirdağ o.m.den İbrahim Sadi, Edirne erkek lisesinden Süleyman, Ankara kız o. m. den Hüseyin Avni, Galatasaray lisesinden Kürkcüyan, Vefa lisesinden Nimet, Bursa erkek lisesinden Niyazi, Cumhuriyet o. m, den Şükriye, İzmir kız muallim mektebinden Sabiha, Konya kız muallim mektebinden Nebile, İstanbul kız lisesinden Müeyyet, Adana erkek lisesinden Muhittin Adil, Koy erkek lisesinden İhsan Bey ve hanımlar

30 liradan 35 liraya terfi edenler

Galatasaray lisesinden Nuri, Erzurum erkek muallim mektebinden Ali Rıza, Kandilli kız lisesinden Marko, Merzifon o.m.den Necip, Burdur o.m.den Rüştü, Giresun o.m. den Nesip, Kadıköy O. M. ten Şükûfe Nihal, orum O. M. ten Tahi, Niğde O. M. den Ahmet Rasim, Cümhuriyet O. M. den Nilüfer, Aydın O. M. den Hulûsi, Amasya O. M. den Doğan, Ankara Kız O. M. den Ahter, Gazi Osmanpaşa O. M. den Mehmet Burhanettin, Kırşehir O. M. den Arif Sıtkı, Giresun O. M. ten Ziya, Adana O. M. den İbrahim Hakkı, Bursa O. M. den Necati, Cümhuiyet O. M. den Kâniye, Çamlıca kız O. M. den Makbule, Çatalca O.M.den Salâhattin, Edirne O.M. den Semahat, Nevşehir O. M. den Ali Turgut, Nişantaşı Kız O.M.den Fatime, Odemiş O. M. den Recep, Unye O. M. den Abdülkadir, Kayseri Lisesinden Abdülsettar, Kandilli kız lisesinden Bedriye, Istanbul kız mualim mektebinden Sabahat, Istanbul K. M. M. den Apti, Konya Erkek M. M. den Nejat, Sıvas E. M. M. den Fikri, Adana Erkek lisesinden Enver, Bursa kl. den Rifat, Erenköy K. L. den Fatma, Eskişehir K. L. den Bekir, Eskişehir K. L. den Nurettin, Galatasaray Lisesinden Cevat, Antep l. den Haydar, Istanbul Erkek L. den Agâh, Kabataş L. den Samih Rifat, Kabataş L. den Mehmet Hadi, Kabataş L. den Mehmet Kutsi, Kandilli K. L. den Faika, Kandilli K. L. den Raife, Afyon L. den Cemal, Erzurum E. M. M. den Ziya, Edirne E. M. M. den Ahmet Hamdi, Istanbul K. M. M den Ayşe, Istanbul K. M. M. den Semiha, Izmir K. M. M. den Fatma, Konya E. M. M. den Ferit, Ankara Kız lisesinden Nimet, Denizli K. L. den Mehmet Oğuz, Istanbul E. L. den Muvaffak, Izmir K L. den Tahsin, Konya L. den Mehmet Ziya, Konya L. den Abdülkadir. Hanım ve beyler.

25 liradan 30 liraya terfi edenler

Kırşehir O. M. den Durmuş, Kandilli K. L. den Şaziye, Eyip O. M. den Tahsin, Istanbul K. L. den Nezihe, Diyarbekir L. den Arif Hikmet, Usküdar O. M,. den Ahmet Tevfik, Ankara Musiki M. M. den Maide, Adana E. L. den Hıfzı, Kadıköy L. den Mustafa Reşat, Samsun L. den Mehmet, Akşehir O. M. den Rifat, Trabzon E. M. M. den Cemil, Adana E. L. den Rasim, Burdur Zekâi, Merzifon Ali Can, Istanbul K. L. den Daime Samiha, Izmir K. L. den Müberra, Pertevniyal L. den Fikret, Hasan, Kemal, Akhisar O. M. den Şöhret, Ankara E. O. M. den Celâlettin, Aydın O. M . den Mustafa Turgut, Bursa O. M. den Kâzım, Bursa O. M. den Celâl, Gazi Osmanpaşa O. M. den Melâhat, Karşıyaka O. M. den Emine, Maraş O. M. den Emin, Mersin O M. den Güzide, Muğla O. M. den Ekmel, Nevşehir O. M. den Taki, Niğde O. M. den Behçet, Rize Ortamektebinden Sıtkı, Usküdar Ortamektebinden Meliha, Usküdar O. M. ten Naciye, Üsküdar O. M. ten Celâlettin, Edirne erkek muallim mektebinden Nihal, Ankara Kız lisesinden Nahide, Ankara K. L. den Mediha, Ankara E. L. den Ali , Eskişehir L. den Naşit, İstanbul K. L. den Süreyya, Kandilli K. L. den Münevver, Kastamonu L. den Talât, Kayseri K. L. den Seyfettin, Malatya L. den Fazıl, Malatya L. den Mahmut, Sıvas L. den Suphi, Sıvas L. den Mahmut, Bursa orta mektebinden Melâhat, Gelibolu O. M. den Celâl, Kayseri O. M. den Memduha, Nevşehir O. M. den Şevket, Nevşehir O. M. den Cevdet , Rize O. M. den Arif , Sinop O. M. den Haşim, Sinop O. M. den Ömer Lûtfi, Nişantaşı kız O. M. den Semiha Hanım ve Beyler.

22 liradan 25 liraya terfi edenler

Erzurum E. muallim mektebinden Hüseyin, Zonguldak O. M. den A. Can B. H. lar.

20 liradan 25 liraya terfi edenler

Bursa orta mektebinden Baha, Akşehir O. M. den Muhtar, Niğde O. M. den Osman, Kırşehir O. M. den Mediha, Davutpaşa O. M. den Ali Fuat, Burdur O. M. den Hıfzı, Giresun O. M. den Nebahat, Sinop, O. M. den Saime, Buca O. M. den Nazmiye, Adana O. M. den Avniye, Cumhuriyet O. M. den Menet İbrahim, Uşak O. M. den Ali Ulvi, Uluköy O. M. den Rabia, Merzifon O. M. den Sıdıka, İstanbul K. L. den Güzin, Bursa E. L. den Hüsnü, Kütahya L. den Remziye. H. Beyler.

17,5 liradan 20 liraya terfi edenler

Konya K. muallim mektebinden Hayrettin , Konya K. muallim mektebinden Seza, İstanbul K. muallim mektebinden Fatma Aliye, Fatma Kevser, Duriye, Ankara O. M. den Hamide, Trabzon erkek orta mektebinden Süleyman, Adapazarı E. O. mektebinden Nebahat, Bursa O. M. den Esat, İsparta O. M. den Tevfik, Silifke O. M. den Sadık, Kırşehir O. M. den Ali Rıza, Aydın O. M. den Şefik, Kırklareli O. M. den Sıdıka, Çankırı O. M. den Zahide, Bilecik O. M. den Hüsamettin, Çankırı O. M. den Şükrü, Nevşehir O. M. den Isa , Silifke O. M. Saip, Elâziz O. M. den Rıza, Adana erkek muallim mektebinden Safa, Adana kız muallim M. den Fahriye, Kütahya lisesinden Asım, Malatya lisesinden Abdülkadir Bey ve Hanımlar.

16 liradan 17,5 liraya terfi edenler

Galatasaray L. ilk kısmından Hasan, Erenköy kız lisesinden Münevver Şevket, İzmir Erkek Muallim mektebinden Mustafa Turgut Bey ve Hanımlar.

Kitap sergisi açılmıyacak mı

Halkevi tarafından Galatasaray lisesinde açılacak kitap sergisi hazırlıkları henüz ikmal edilmemiştir. Buna da sebep Galatasaray lisesinde sergi için muvafık yer bulunamamasıdır.

Halkevi bu vaziyet üzerine daha başka bir yer aramağa başlamıştır. Şimdiye kadar kitap sergisi için paviyonlarını alabilecek ve merkezî vaziyette olacak bir yer bulunamamıştır.

Diğer taraftan Anadolunun muhtelif taraflarındaki halkevleri kendi neşrettikleri kitaplarla o mıntaka dahilindeki muhtelif kaza ve vilâyet merkezlerinde neşredilen bütün kitapları İstanbul halkevine göndermektedirler.

Bundan maada İstanbuldaki bütün kitapçrlarla, matbaacılar, bilhassa resmî müesseseler kitap sergisine iştirak için müracaat etmişler ve kitaplarını da İstanbul halkevine göndermişlerdir.

Serginin açılması 19 ağustostan, 25 ağustosa tehir edilmişti. Fakat henüz bir yer bulunmamasından ve paviyonların inşasına başlanmamış olmasından serginin 25 ağustosta da açılamıyacağı anlaşılmaktadır.

Hava raporu

Sıfır derecei hararete ve deniz sevi yesine indirilmiş barometre bu sabah: saat 7 de 759,5, saat 14 te 760. Derecei hararet saat 7 de 18,5 saat 14 te 23, azamî dereoei hararet 24,5 asgarî derecei haarret 14,5. Rüzgâr poyrazdan esmiştir. Azamî sürati saniyede 8 metreye çıkmıştır.

POLİSTE

Dün makasçılarda Bir cinayet oldu

İbrahim, arkadaşı Mehmet efendinin karnını deşti

Dün Makasçılarda iki arkadaş arasında kanlı bir vak'a olmuştur. Makasçılardâ kunduracı İbrahim ile Mehmet efendiler kavga etmişlerdir.

İbrahim ef., Mehmet Efendiyi kundura bıçağile karnından ağır suretle yaralamıştır. Mehmet Ef. hastahaneye yatırılmış, İbrahim ef. yakalanmıştır.

Çatalcada iki çocuk soyuldu

Çatalcanın Tarfa köyünde tütün satıcısı Rahimağa, on iki ve sekiz yaşlarında iki çocuğuna 20 lira vermiş ve tütün aldırmak üzere Karacaköye göndermiştir.

Yolda Hisarbeyliği köyünden Arif ef. çocukları dövmüş ve paraları da almıştır. Arif ef. yakalanmıştır.

Oduncu Kâhya odun keserken öldü

İstiranca köyünden 65 yaşında oduncu İdris Kâhya Bayram Ağa ormanında ölü olarak bulunmuştur. Yapılan araştırmada İdrisin odun keserken kalp durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

Bulunan yasak silâhlar

Üsküdarda Salacakta bir kahvede arama yaptırılmış, sandalcı Rizeli Hasan ve İsmail efendilerin üstünde birer süstalı çakı bulunmuştur.

Langada yapılan bir aramada da Mihranın üzerinde bir kama , Nurinin üzerinde bir tabanca, Ayvazın ve İhsanın üzerlerinde de birer tabanca bulunmuş ve haklarında kanunî tahkikata başlanmıştır.

Denize girerken boğuldu

Mersin hastahane idare memuru iken geçende tekaüt edilen Naci bey denize girerken iskele zincirine takılmış ve boğulmuştur.

VİLAYETTE

21 yaşından aşağı olanlar nerelerde çalışamıyacaklar?

Emniyet müdürlüğü gazino, han ve emsali gibi yerler hakkında bütün merkezlerde bir tamim göndermiştir. Bu tamamile mevcut han, hamam, gazino, bar, meyhane ve emsali yerlerde yirmi bir yaşından aşağı erkek ve kadın müstahdem bulundurulmaması bildirilmektedir.

Tamim üzerine her polis merkezi kendi mıntakaları dahilinde mevcut bu gibi müesseselerin sahiplerine tebligat yapmıştır.

İlk tatbikat olmak üzere bazı yerlerde görülen yirmi bir yaşından aşağı müstahdemler işlerinden çıkarılmışlardır.

Bu emre muhalif hareket eden müessese sahipleri birinci defa 15 gün ikinci defa bir ay müddetle sanattan menedileceklerdir. İtaatsizliği üç defa tekerrür edenlerin bir daha bu sanatta çalışmasına müsaade edilmiyecektir.

Dağ tepesinde bir çanta

LE GRENOBLE, 19 (A.A.) — Vercors silsilesi tepelerinden 2430 metre irtifalı Grand Veymont dağı üstünde bir seyyah çantası bulunmuştu.

Çantanın üzerinde aşağıdaki cümle yazılı bir kart ta vardır:

"Sisten yolumu kaybettim. Imz Joune,,

Bu hususta araştırmalara devam olunmaktadır.

Bir Japon prens ve prensesi Amerikada

VAŞINGTON, 19 (A.A.) — Japonya imperator hanedanından Prens ve Prenses Pelot dün Nevyork tariki ile San Fransiscoya hareket etmişlerdir. Oradan 2 eylûlde Japonyaya gideceklerdir.

Hapisanede isyan

PONTIAC - ILLINOOISE, 19 (A.A.) — Bura hapishanesindeki 2,000 gen mahkûm, isyan ederek hapishane mübaasını ateşlemişlerdir.

Ve gardiyanlara hücum ile üçünü yaralamışlardır. Zabıta kuvvetleri, isyanın önüne geçmiş, asiler, höcrelerine konulmuştur.

Amerikada millî kalkınma idaresi

WASHINGTON, 19 (A.A.) — Mr. Roosvelt, jeneral Johnsondan memleket kalkınma müessesesinin ıslahı için bir plân hazırlayıp bunu mevkii tatbike koymasını istemiştir. Jeneral Johnson reisicumhurun arzusu mucibince, millî kalkınma müessesesini idareye devam edeceğini bildirmiştir.

Bir Çin Jeneralı seyahatte

LONDRA, 19 (A.A.) — Şanghay önünde 19 uncu Çin ordusu kumandanlığında Japonlara karşı temayüz etmiş olan jeneral Tsaytinkay Avrupada yaptığı uzun bir seyahatten sonra bugün Amerikaya hareket edecektir.

Londradaki Çin kolonisi jenerale şerefine bir resmi kabul tertip etmiştir.

Dün iki tez daha okundu

(Başı 1 inci sahifede)

burada zikretmeği bir borç bilirim. Burada dışarı teşkilâtımızdan bahsetmek isterim. Dışarı teşkilâtımız meyanında halkevleri vardır. Halkevleri 44 mümessille kurultaya iştirak etmiştir. Bu mümessillere hem hoş geldiniz der, hem de hizmetlerini tebarüz ettirmek isterim. Halkevleri bütün kültür işlerinde olduğu gibi, dil işlerinde de çok uğraşmışlardır. Bundan dolayı Cumhuriyet Halk Fırkasına ve halkevlerine alenen teşekkür etmeği bir borç bilirim.

Işaret etmek istediğim bir nokta da, cemiyetin neşriyat işidir. Basılan eserler meyanında birinci kurultay zaptı da vardır. Bu zabıt büyük bir cilt halinde tamam zabıttır. Bundan başka Besim Atalay Bey arkadaşımızın "Ekler ve Kökler,, isimli tezi vardır. Bu tezin hülâsası burada okunacaktır. Ayrıca mufassal bir şekilde basılacaktır.

Hariçten gelen telgraflar

İbrahim Necmi Beyden sonra, Reis Paşa Hazretleri dediler ki:

— Gelen tebrik telgraflarını gösterir bir liste hazırlanmıştır. Bu liste azaya tevzi olunacaktır. (Bu liste matbu bir şekilde dün azaya dağıtılmıştır.) Bugün, ecnebi memleketlerden gelen bir telgraf okunacaktır.

Bundan sonra Berlinden Prusya akademisi reisliğinden gelen telgraf okundu. Telgrafta üçüncü dil kurultayı hararetle tebrik ediliyordu. Telgraf alkışlarla karşılandı.

Reis Paşa tekrar:

— Ahmet Cevat Bey, tezine devam edecektir, efendim, dedi.

Ahmet Cevat Beyin tezi

Ahmet Cevat Bey riyaset kürsüsü önüne gelerek ilk içtimada başladığı uzun tezine devam etti. Ahmet Cevat Bey:

— Ulu başkan, reis Paşa, banımlar, beyler diye sözüne başladı.

Türkçenin Hint - Avrupa dili ile mukayesesi,, isimli tezinde ayni kelimelerin manaları muhtelif şekilleri üzerinde izahat verdi. Bunların etimolojisini tetkik etti. Kelimelere yeni ekler ilâvesile vücut bulan yeni kelimelerden bahsetti. Türk dili tetkik cemiyetinin tezlerinin Türk tarihi tetkik cemiyeti tezlerile birleştirilerek daha müsmir neticeler almacağını kaydetti.

Ahmet Cevat Bey tezini bitirirken dillerin menşeinin şimdiye kadar zannedildiği gibi başka lisanlar değil, Altay lisanları olduğunu söyledi. ve birçok delillerle bunu isbat etti.

Ahmet Cevat Beyin kıymetli ve uzun çalışma mahsulü olan tezi alkışlarla karşılandı.

Reis Paşa Hazretleri:

— Teneffüs için on dakika ara yapacağız. İkinci celsede Saim Ali Bey tezini okuyacaktır, dedi.

İkinci celse

Saim Ali Beyin tezi

On dakika istirahatten sonra, saat dörde beş kala ikinci celse açıldı. Reisicumhur Hazretleri de refakatlerinde gene Şükrü Kaya Bey olduğu halde içtimaı şereflendirdiler.

Reis Paşa Hz.:

— Başlıyoruz, efendim. (Saim Ali Beye dönerek) buyurunuz Saim Ali Bey...

Saim Ali Bey riyaset kürsüsü önüne gelerek tezini okumağa başladı. Saim Ali Beyin tezi "Eski dil mefhumu ve politik terbiye,, idi.

Saim Ali Bey güzel bir anlatışla tezini okudu, izahat verdi. Saim Ali Beyin tezi merakla ve alâka ile dinlendi.

Saim Ali Bey ara sıra nükteler söyliyerek hazirunu tebessüme sevketmekten geri kalmıyor, orijinal misallerle ilmi tetkiklerini süslü bir şekilde veriyordu. Saim Ali Bey, şiddetli ve devamlı alkışlar arasında kürsüden indi. Ve on dakika istirahat için celse tatil edildi.

Üçüncü celse

İbrahim Necmi Beyin izahatı

Üçüncü celsede, cemiyet umumî kâtibi İbrahim Necmi Beyin izahatı dinlendi. İbrahim Necmi Bey dedi ki:

— Kurultay talimatnamesinin bir maddesinin yanlış tefsir edildiğini bazı arkadaşlardan öğrendim. Talimatnamenin bir maddesinde tezlerin kurultayda okunacağı ve bu tezlerin ilmî münakaşa ve tenkitlerinin komisyonlarda yapılacağı yazılıdır. Fakat bu demek değildir ki, burada hiç kimse, her hangi bir tez hakkında fikir mütaleasını söyliyemez.

Bu kürsü, tezler hakkındaki bütün tenkit ve münakaşalara açıktır. İstiyen aza, fikirlerini bu kürsüden söyliyebilirler. Talimatnamenin o maddesinden yanlış bir mana çıkıyorsa affınızı dilerim. Bu yanlışlığı, o talimatnameyi yazanın aczine veriniz, efendim.

Bir nokta daha arzedeceğim. Kurultayda seçilen idarî komisyonlar, yarın sabah saat (10,5) ta toplanacaktır. Aza arkadaşların teşrifini rica ederim. İlmi komisyonlar da öbürgün ayni saatte toplanacaktır.

İbrahim Necmi Beyin izahatından sonra kurultay, bugün gene saat 16 da toplanılmak üzere tatil edildi.

Kurultay için kartlar

T. D. T. C. Umumî Kâtipliğinden: Yalnız bir gün kurultayda bulunmak üzere müracaat edenlere sarı renkli kartlar verilecektir.

Bu kartlar ellerinde bulunanlar kurultay salonuna girecekler ve girerken kartlar alınacaktır.

Birgün için kart saat 12 ye kadar Başkâtipliğe müracaat etmelidirler. Yeşil, beyaz ve pembe kartlar her günlüktür ve bunlarla da ikisi gibi kurultay salonuna girilir. Kırmızı kartlar büyük merâsim salonunda radyodan dinliyecek olanlara mahsustur.

Komisyonlar

T. D. T. C. Umumî Kâtipliğinden: 1 — Nizamname, takrir ve tekaüd ve bütçe komisyonları bugün (pazartesi) saat on buçukta toplanacaktır.

2 — İlmî komisyonlar yarın (salı) saat on buçukta ilk toplantılarını yapacaklardır.

Komisyonlara seçilmiş olan saygı değer azanın bu saatte Türk Dili Tetkik Cemiyeti merkezine gelmelerini dileriz.

Ajansın tebliği

İSTANBUL, 19 (A.A.) — İkinci Türk dili kurultayı, ikinci içtimamı bugün Dolmabahçe sarayında akdetti. Bu toplanışa iştirak eden kurultay aazları, birinci günkü toplantıdaki kesafeti muhafaza ediyordu. Saat tam on dörtte Reisicumhur Hz., refakatlerinde Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bf. olduğu halde kurultay salonunu teşrif ettiler. Bir dakika sonra Kâzım Paşa Hazretleri başganlık makamına geçtiler ve içtimaı açtılar. Yazganlık mevkiinde İsmail Müştak ve Refik Ahmet Beyler bulunuyorlardı. Müştak Bey birinci içtima gününün zabıtını okudu. Ve umumiyetle tasvip edildi.

Ahmet Cevat Beyin tezi

Bundan sonra kürsüye gelen dil cemiyeti umumi merkez azasından Ahmet Cevat Bey, ilk kısmını dün anlattığı tezine devam etti. Sözlerinin sonunda, Ahmet Cevat Bey kendi tezini şu şekilde hülâsa etti:

"Saygın yurttaşlarım.

Bu etüdün verimlerini kardeş cemiyet Türk tarihi tetkik cemiyetinin verimlerile bağlarsak meseleyi kökünden aydınlatmış oluruz. Ulu başganımızın sezgileri ile iki arkadaş cemiyet çalışarak medeniyet ve dil menşeinin orta Asyada olduğunu şimdiden aydınlatmışlardır. Oral - Altay ve Hint Avrupa oymağı adlarını altında gösterilen bütün dillere (Altay dilleri) adını vermek zamanı gelmiştir. Burada Hint grupu, İran grupu, İslav grupu, Grek grupu, Lâtin grupu, Kafkas grupu, Fin grupu ayrılymıştır. Asya - da her ne zaman yeni bir grupun dil vesikaları keşfolunursa onu artık Hint Cermen, Hint - Avrupa vasıflarını hâizdir diye Altay dillerine ayırmak caiz olmayacaktır.

Saygın yurttaşlarım.

Bu etütte söylediklerimizin her noktasını müdafaaya sorulacak sualere, edilecek itirazlara cevap vermeğe hazırız.

Bu etütleri biz herkesten ön kendimizi bilimlik bir inanla kuvvetlendirerek yürüttük. Kendi inanmızı başkalarına da aşılamağa çalışmak borcumuzdur.

Saim Ali Beyin tezi

Ahmet Cevat Beyden sonra 10 dakika istirahat verildi. Sıra doktor Saim Ali Beye gelmişti. Zaman zaman alkışlarla kesilen ve umumî bir alâka ile dinlenen tezine

"Eski dil mefhumunun ehemmiyeti" bahsile giren Saim Ali Bey bu millî bilgilerde eski dil mefhumunun hakiki mahiyeti nazarı dikkate alınmaz yalnız milletleri ülkü terbiyesinde pratik kıymeti naazrı itibara alır. diyerek Michel Breal'in millî lengüsitik meseleler hakkındaki (bunlar her memlekette vatan meselesidir, ve şahsiyetin muhafazası işidir,, dediğini hatırlatıyor.

Eski dil mefhumunun hakikî mahiyeti hakkında "bu bir bioloji meselesidir,, diyen Saim Ali Bey bu noktayı izahtan sonra ilâve ediyor:

"Mütekâmil ve gayri mütekâmil diller hep sinnen birdirler. Biribirinin temadisidirler.,,

Saim Ali Bey, dillerin eksikliği ve yeniliği hakkında da şöyle diyor:

"Eskilik yenilik yoktur. Ancak şekil tebeddülleri vardır. Meselâ japonca Ton ğuz dilidir. Bu iki dil en yakın arkrabadırlar. Biri çok iptidaî diğeri çok mühim bir medeniyet dilidir. Eskiliğ mürat olundukta Japon diline yeni mi diyeceğiz? Bu, gayet aldatıcı bir mülâhazadır.,,

— Eski dil mefhumu ve dil grupları— bahsında tez sahibi Isolant, Agglutinant, Flexonnel gruplarını kısaca izah ettikten sonra, "medeniyet ihtiyaca göre ileriler, dil daima sanayii takip eder. Onun'a büyür, ona tâbidir. Intişarına vasıta olur. Fakat dil, sanayiin anası değildir,, diyor.

Saim Ali Bey ana dil bahsinde de "Ana dil bir nazariyedir. Ondan çıkmıştır. 20 30 dil hep Flexonnel, ötede 70 - 80 dil hep Agglutinant bu neden?,, diyerek izahını yapıyor.

— Eski dil mefhumuna verilen diğer hassalar — bahsinde "bugün eski dil mefhumu zevkli bir bilgi, bir fennî — curiosite — basit bir ilim merakı olmaktan çıkmış bulunuyor. Bu mevzuu bugün bir kaynak, yani origine meselesine tahavvül etti. Ve hattâ eski dil eski medeniyet oldu, ve bugün eski dil mevzuunun ruhî ve içtimaî ve pedagojik kuvveti şakaya gelmez bir şekil almıştır.,, diyerek kısa izahını yapmaktadır.

— Eski Turani aristokrasiler ve eski dil mefhumu — bahsinin de bir yerinde diyor ki: "Eski Türk aristokrasileri araştırılırsa, saltanatları ile umumî dilciliğin münasebetleri arasında nereye kadar göz atabiliriz? Ve şunu bir daha arzedeyim ki Avrupada âdet böyledir, eski dil mefhumu eski saltanat ve aristokrasi mefhumu tetkikleri beraber yürür.,,

Saim Ali Bey — üste çıkarmak-, alta koymak, -yana çekmek - gibi prefiksasiyon yani olduktan başka prefekser'in hangi Türk sözlerinden kopmuş olduğunu misâllerle gösterdikten sonra mevzuuna nihayet veriyor.

Dr. Saim Ali Beyden sonra Dil Cemiyeti U. Kâtibi I. Necmi B. kürsüye gelerek talimatnamenin bir maddesine bazı arkadaşlarca kurultayda hiç bir kritik yapılamıyacağı manası verildiğini duyduğundan bahisle böyle bir şey düşünülmemiş olduğunu, her hangi bir tez'e karşı itiraz ve tenkit için kürsünün açık bulunduğunu, Ancak bu gibi tenkidatta bulunmak isteyen arkadaşların hiç olmazsa tenkidin esasını yazı ile tesbit ederek reisliğe vermesi lâzım geleceğini bildirdi. Ve idarî komisyonların yarın saat on buçukta, ilmî komisyonların da salı günü ayni satte toplanacaklarını söyliyerek azanın gelmelerini rica etti.

Tevfik Rüştü Beyin cevabı

İSTANBUL, 19 (A.A.) — Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Bey Sovyet hariciye komiser vekili M. Kresinskynin dün kurultaym açılması münasebetile gönderdiği telgrafa şu cevabı vermiştir:

Hariciye komiser vekili M. Kresinsky Hz.

MOSKOVA

Göndermek lûtfunda bulunduğunuz tebrik telgrafı dolayısile zatâlilerine hararetle teşekküratımı takdim ederim. Telgrafınızı dil kurultayı riyasetine iblâğ ettim. Reis umumî heyete bildirdi. Büyük dost memleketten gelen bu selâm kurultay heyeti umumiyesince müttefik alkışlarla karşılandı.Kurultay beni heyeti umumiye namına zatâlinize derin minnettarlığını ve samimî dostluk hislerini arza memur etti.

Tevfik RÜŞTÜ

Cafer oğlu Ahmet B. in dil çalışmalarile alâkası kesildi

İSTANBUL, 19 (A.A.) — Dünkü dil kurultayı toplantısında söz alan Cafer oğlu Ahmet Bey Türk - Rus dilleri arasındaki münasebetlere dair olan tezini okurken sözlerine tezinin mevzuu ve dil tetkiklerile alâkası olmıyan yersiz ve gayri muvafık beyanat karıştırması üzerine müzakerelerî takip buyuran Gazi Mustafa Kemal Hazretleri salonu terketmişler ve kurultay reisi Kâzım Paşa Hazretleri de hatibin sözünü keserek devamdan menetmiştir.

Aldığımız malûmata göre, Cafer oğlu Ahmet Beyin üniversitedeki doçentlik vazifesine nihayet verilmiş ve dil çahşmalarile alâkası kesilmiştir.

San'atkârlarımızı Itham altına Sokan garip ihbar

(Başı 1 inci sahifede)

Hadi Beylerle ressam Nazmi Ziya ve Çallı İbrahim Beylerden ve tezyinatçı Mitat Beyden müteşekkildir.

Jüri salı günü darphanede toplanacak, müsabakaya iştirak eden sanatkârların verdikleri eserleri tetkik ederek gümüş paralar için en muvafık olanını tesbit edecek ve ayıracaktır.

Jüriye verilen kalıplarda sanatkârların isimleri ve hüviyetleri yoktur. Bunlar zarflar içerisine konmuştur. Ve üzerlerinde sahipleri bilâhara anlaşılmak

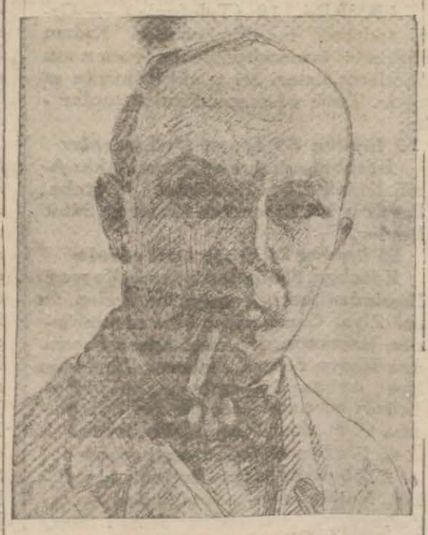

Nazmi Ziya Beyin kendi yaptığı bir krokisi

üzere rumuzlar vardır. Jüri bunlardan birisini intihap ettikten sonra eseri kabul edilen sanatkârların kim olduğu anlaşılacaktır.

* * *

Paralarımızın şekli için açılan müsabakaya ecnebi sanatkârlar kabul edilmemiştir. Fakat ortaya bir dedikodu çıkmıştır: Müsabaka neticesinde yüksek bir para alacaklarını gören bazı açık gözler ecnebi sanatkârlara eser yaptırmışlar ve darphaneye vermişler, yani müsabakaya iştirak etmişlerdir. Bu dedikodu asılsız değildir. Darphaneye yapılan, fakat gayri resmî olan bir ihbara istinat etmektedir.

Maamafih bu müsabaka işi üzerinde çok hassas davranan darphane gayri resmî olmasına rağmen mehmaemken bu ihbarın doğru olup olmadığı üzerinde tahkikat ve tetkikat yapmaya başlamıştır.

Eğer ihbarın doğruluğu tahakkuk ederse bu kabil eserler — jüri heyeti tarafından intihap edilmiş olsa dahi — kabul edilmiyecektir. Bunda devleti aldatmak ve hilekârlık gibi bir cürüm de mevzuu bahsolduğundan sahipleri hakkında da kanuni takibat yapılacaktır.

Sanatkârlarımızı ağır bir ittiham altında bulunduran bu ihbarın tahakkuk etmemesi şayanı arzudur.

Bu hususta mütaleasını sorduğumuz ressam Nazmi Ziya Bey demiştir ki:

— Bu bir ahlâk meselesidir ve vaki ise cidden ayıptır. Bence böyle bir eser güzel dahi olsa kabul edilmemelidir.,,

* * *

On paralıkların nümuneleri darphane idaresi tarafından yaptırılmış ve Maliye vekâletine takdim edilmişti.

Maliye vekâleti bu nümuneyi muvafık bulmuş ve tasvip etmiştir. Ancak evvelemirde gümüş paraların basılması kararlaşmıştır. Nümuneler kabul edilir edilmez ve eylül ayı içinde gümüş paraların darbına başlanacak, iki ay sonra da 10 paralıkların basılmasına başlanacaktır.

Bu müddet zarfında 1, 5 ve 10 kuruşluk nikel paralar için açılan müsabaka müddeti de bitmiş olacağından bunların basılmasına başlanacaktır.

Zafer ve Tayyare Bayramı

(Başı 1 inci sahifede)

min olunacaktır. 30 Ağustos Zafer ve Tayyare bayramında yapılacak şenlikler için İstanbul belediye reis muavini Hâmit Beyin reisliği altındaki bir komisyon da dün toplanmıştır. Bu toplantıda bayrama ait program hazırlanmış ve resmi geçit ile fener alayları hakkında Kolordu kumandanlığından malûmat istenmesine karar verilmiştir. Komisyon; Zafer ve Tayyare bayramının geçen senelere nisbetle daha mükemmel olabilmesi için eski programlarda birçok tadilât yapmıştır. Bu tadilât ta bilhassa Tayyare Cemiyetinin bayram için hazırladığı yenilikler vardır.

Verim kabiliyeti

(Başı 1 inci sahifede)

hassa ispirtonun fiati mevzuu üzerinde esaslı bir araştırmaya gidilirse daha iyi neticeler alınacağı hakkındaki iddialar da devam ediyor.

Eskidenberi iddia ediliyor ki, devlet idaresindeki işler, ticarî bir kafa ile yürütülemez. Devlet teşebbüsleri, formalitelere boğulmak yüzünden muvaffakıyetsizliğe mahkûmdur. Böyle bir telâkkinin yaşamasında yakın vakitlere kadar bir zarar tasavvur etmiyebilirdik. Fakat bugün vaziyet ve şerait tamamen değişmiştir. Gazi Türkiyesi; millî iktısat mevzuunda *mutedil devletçilik* esasını kabul etmiş bulunuyor. Böyle bir sistem, Türk vatanının bugünkü ihtiyaçlarına en uygun bir şekildir. Devletin elinde olsun, vatandaşların ve millî müesseselerin malı bulunsun, memlekette mevcut bütün iktısadî imkân ve kudretlerden istifade ederek millî kalkınma yolunda muvaffak olmak azmindeyiz. Bu şerait altında devleti; en büyük iktısadî ve ticarî teşebbüslerin başında sık sık göreceğiz, demektir. Güzel misâl ve muvaffakıyetler sayesinde, eskidenberi devletin idaresi aleyhinde yaşayan yanlış telâkkileri herkesin kafasından söküp atmak, bu itibarla da zarurî bir şey oluyor.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

13.163.208 Evet 1.520.356 Hayır...

(Başı 1 inci sahifede)

meğe başlanmıştır.

BERLİN, 19 (A.A.) — Millî Sosyalistlerin reyiâm propaagndası son hâddini bulmuştur. Propaganda hem gözlere hem de kulağa hitap etmektedir. Propagandacıların zekâsı trenlerde istasyonlarda bile kendisini göstermektedir. Tren ve istasyonlara büyük opartörler konulmuştur. Ve bu oparlörler her defasında başka bir ifade ile halkı Hitlere rey vermeğe davet etmektedir. Lokomotiflerin üzerine büyük beyaz harflerle Hitlere rey verilmesi için ibareler yazılmış ve vagonların camlarına da şeffat propaganda levhaları konmuştur.

Tayyareler propaganda

BERLİN, 19 (A.A.) — Spor tayyareleri, müntehiplere son bir hitapta bulunan muazzam kırmızı şeritler sallıyarak, bütün Alman şehirleri üzerinde uçacaklardır.

Sandıklara gitmek zamani geldi

BERLİN, 19 A.A. — Havas muhabiri bildiyor:

Dün akşam reyiâm propagandası büyük tezahüratla bitmiştir. Dün gece en küçük köylerde bile fener alayları yapılmıştır. Gece radyo ile müntehiplere son hitabe irat olunmuş ve denmiştir ki:

"Sandıklara gitmek zamanı geldi. Kaderin Almanyaya gönderdiği reise "evet,, diyiniz.

M. Hitlerin nutku ve Paris Gazeteleri

PARIS, 19 (A. A.) — Havas Ajansı tebli ğediyor:

M. Hitlerin nutku hakkında matbuatta kısaca mütalealar yürütülmektedir. Zira bu nutukta o kadar yeni bir şey bulunmamaktadır. Petit Parisien gazetesi diyor ki: "Nutkun asıl mühim kısmı Almanyanın hukuk müsavatını yani silâhlanmayı istemeğe devam edeceği hakkındaki cümleler ve diğer taraftan hiçbir harp sergüzeşti arzu etmediğini bildiren parçalardır. M. Hitler, ilk defa olarak harp meselesi hakkında bu kadar sarih bir surette beyanatta bulunmamıştır.,,

HAMBURG, 19 (A. A.) — M. Hitler, M. Göbbels dün akşam tayyare ile Hamburgu terketmişlerdir.

İngiliz gazetelerinin düşünceleri

LONDRA, 19 (A. A.) — Ingiliz gazeteleri, M. Hitlerin, kendi ittihaz ettiği mukarreratı hakkında müntehiplerin her halde hemen hemen ittifakla verecekleri tasvip reyini nasıl tefsir ve bunu ne suretle istimal edeceğini düşünüyorlar. Mat buat bunun bütün Avrupayı alâkadar eden bir sual olduğu kanaatindedir.

Şehrimizde oturan Almanların reyleri

Dün İstanbulda oturan Almanlar da, Almanyada yapılan umumî intihaba iştirak etmişlerdir.

İntihap şu şekilde olmuştur:

Türkiye cumhuriyeti kanunlarına göre Türkiye hudutları içinde hiç bir siyasî propaganda yapılamaz. Bu vaziyet üzerinde İstanbuldaki Alman kolonisi Şirketi Hayriyenin 54 numaralı vapurunu kiralayarak Boğazdan dışarı ve Türk suları haricine çıkmışlar ve orada bulunan Alman bandıralı Doyçe Levant Linenin (ATTO) vapuruna nakletmişlerdir.

Bu vapurda İstanbuldaki Almanlardan kadın ve erkek 490 kişi bulunmuştur. Alman sefiri M. Rozenberg ile sefaret ve konsoloshane erkânı da reylerin verilmesine nezaret etmişlerdir.

Rey puslaları kapalı ve mühürlü bir kutuya konmuştur. İstanbuldaki Almanların reyleri de Alman kanunlarına göre tasnif edilecek ve netice sefaret tarafından Almanyadaki heyeti teftişiye reisliğine bildirilecektir.

Geç vakit reyler tasnif edilmiştir. Tasnif neticesinde (458) kişinin Hitlere (25) kişinin Hitler aleyhinde ve 7 kişinin müstenkif kaldığı anlaşılmıştır.

Verilen malûmata göre şehrimizde Alman musevileri intihaba iştirak etmemek için sayfiyelere çekilmişlerdir.

MEMLEKETTE

Yeşil İsparta gittikçe bir sanayi merkezi oluyor

Halıcıların nefasetlerinin bozulmaması temin edilmiştir. Sıra gülyağlarına geldi

Ispartadaki iplik fabrikası

ISPARTA, (Milliyet) — Isparatanın cihanşümûl halıları 922 den 930 senesine kadar çok istekli alıcı bulmuş, her sene memlekete 2,5 milyon lira bir gelir temin etmiştir. Devam eden dünya buhranı 930 dan itibaren halıcılığa da müessir olmuş, bu geliri yarım milyon liraya kadar indirmiştir. Dörtte üçü Amerikada, biri dahil ile Avrupada satılan halılara müşteri bulunması küçük sermayedarları çok sarsmıştır. Kalitelerin noksan ve halıların hileli dokunması uyanık

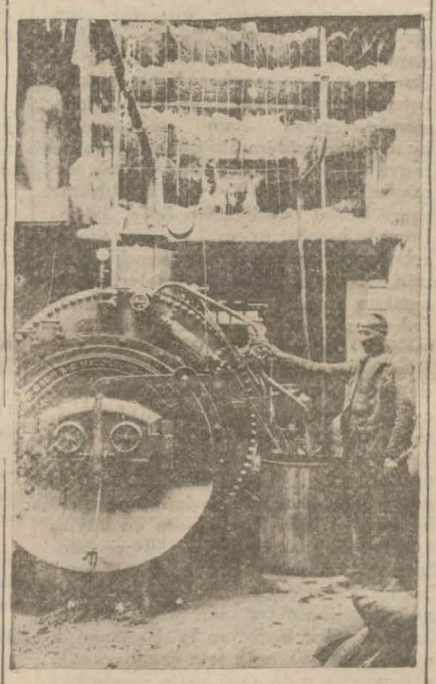

Ispartada bir gülyağı imalâthanesi

olan Ticaret Odasının gözünden kaçmamış, halıcıları toplıyarak bir nizamname ile bir Halıcılar Birliği meydana getirmiş ve hususî imâl edilen bir tarafı "Isparta Ticaret ve Sanayi Odası,, ötesi "22 - 28,, sovuk damga ile muvafık olan halıları damgalamak suretile hilenin önüne geçmiş, halıcılığı ihya etmiş ve sürümü temine başlamıştır. Şimdi bütün halılar teşkil edilen bir eksper heyeti tarafından muayene edilerek nizamnameye muvafık ise damgalanmakta, değilse Isparta halısı addedilmemektedir.

Bu güller diyarının nefis gülyağları da bir zamanlar altın kıymetini geçerken bugün çok düşmüştür. Ticaret Odası bunun önüne geçmek için teşebbüsatta bulunmuş, fennî şeraitle hilesiz gülyağı istihsali için yaptığı teşebbüsler semeresiz kalmamıştır. Beş senelik programın birinci kısmına millî bankalar tarafından bir fabrika açılmasını temin etmiştir. Bu fabrika "Gülyağı ve esans,, fabrikası olacaktır. Çok çalışkan ve müteşebbis İspartalıların yeşil şehri iyi bir sanayi memleketi olacaktır.

Yeşil Isparta binbir kokulu bir çiçek bahçesi olduğundan esanslarının bütün piyasalara hâkim olacağına hiç şüphe edilmesin.

Ziraî mahsullerin başında Egemintakasının İslâmköy namile şöhret alan afyonları vardır. 931 senesine kadar senevî bir milyon lira geliri olan kilosu 30 liraya kadar satılan bu mahsul düşmesine rağmen gene kıymetli bir varidat membaıdır. Bu sene kış şiddetli olduğundan maalesef yüzde 5 nisbetinde bir hasılat elde edilmiştir. Bundan başka böğrülce, fasulya, buğday, meyve, üzüm de yetiştiriliyor. Bilhassa son zamanlar üzüm ve meyvacılık çok inkişaf etmiş, iri ve güzel kestanelerin çoğaltılmas ıiçin faaliyete geçilmiştir.

Burada ufak sanat erbabı da ilerlemektedir. Yapılan kunduralar Antalya, Denizli, İzmir havalisine kadar gitmekte ve istekli alıcı bulmaktadır.

Şehirdeki 100 beygirlik iplik fabrikası da çok kıymetlidir. Bu fabrika iplik imalinden başka memleketi tenvir etmekte ve yeni açtığı bir şube ile mamûl halıları da yıkamaktadır. Fabrikanın Müdürü H. Hüseyin Beyin gayretlerile yakında bir de mensucat şubesi açılarak fazla gelen kuvvetten istifade edilecektir. Halıcılığın sarsılması üzerine dokumacılık ilerlemiş, bilhassa Atabey nahiyesinde tezgâh adedi 200 ü bulmuştur.

Su ile müteharrik 15 beygirlik Debağat fabrikası da daima ileri gitmektedir. İki un fabrikası da birçok esaslı tadilâtla iyi bir hale getirilmiştir. Son zamanda Hüsnü Bey tarafından açılan müskirat fabrikası halis üzümden mamûl yeşil Isparta ve Gül rakılarile iyi tanınmış ve civar vilâyetlerin de rağbetini kazanmıştır.

Keçiburlu kükürt madenleri de ecnebi şirketlerden kurtarılarak millî sermaye ile faaliyete geçirilmiş ve bu suretle bağların kükürt ihtiyacı temin edilmiştir.

Ispartalılarda bu sanat ve ticaret aşkı yaşadıkça burası yakında bir sanayi memleketi olacaktır.

400 eve su doldu

TOKAT, 18 — Cuma günü Zileye yağan şiddetli yağmurlardan Dere boğazından seller gelmiş ve 400 eve su dolmuştur. Bunlardan iki yüzü oturulamıyacak haldedir.

Bundan başka iki kahveyi seller tamamen sürüklemiştir. 60 yaşlarında bir kadınla 6 ve 8 yaşlarında iki çocuk boğulmuştur.

Çocukların cesedi bulunmuştur. Vali, Zileye gitmiştir.

ZİLE, 19 — Seller birçok harman ve bostanları silip süpürmüştür. Şehrin su yolları bozulduğu gibi bir kısım telgraf hatları da harap olmuştur.

Yeni mezbaha yıkılmış, üç evle bir cami ve bir köprüyü sular kâmilen götürmüştür.

Çorumda sıcaklar müthiş

ÇORUM, (Milliyet) — Bu, yıl memleketin her köşesinde olduğu gibi, şehrimizde de sıcaklar müthiştir.

Deniz seviyesinden 800 metre yüksekliktе ve yayla ikl mi olan Çorumda hararetin derecesi güneşte 42, gölgede 38 e kadar çıkmıştır.

Şimdiye kadar bu derece sıcaklık Çorumda görülmüş ve kaydedilmiş değildir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

300 adet imza kurutma defteri
1000 „ Mukavva kaplı küçük el defteri
750 Şişe Yazı makine yağı
800 kutu büyük ve küçük boy karbon kâğıdı
500 „ kırmızı mühür mumu
3000 kilo 70X100 eb'atlı ikinci hamur kâğıdı.

Yukarıda miktar ve envai yazılı malzemenin pazarlığı 22-8-934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 de Cibalideki Alım, Satım Komisyonunda icra kılınacağından talip olanlar şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan saatte %7,5 teminat parasiyle birlikte müracatları. (4579)

EMLAK VE EYTAM BANKASI İLANLARI

Taksitle Satılık Arsa

Esas No.	Mevkii ve Nevi	Teminat
104	Büyükadada Nizamda 154 ada 5 parsel No. lı 12140 m. m. çamlık.	300.—
108	Büyükadada Nizamda 155 ada 18 parsel No. lı 1840 m. m. çamlık "Seferoğlu köşklerinin yanındadır.„	185.—

Yukarda yazılı emlâk bedelleri sekiz taksitle ödenmek üzere açık arttırma ile satılacaktır. Taliplerin ihaleye müsadif 3 Eylül 1934 Pazartesi günü saat onda Şubemize müracaatları. (4903)

Afyonkarahisar Belediyesinden:

Yeni yapılmakta olan Kızıl burun mevkiindeki mezarlık dahilindeki şosalar etrafı varları 5-8-934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

Bedeli keşfi 5361 lira 40 kuruştur. Şerait ve keşifnamesini öğrenmek isteyenler her gün Daireyi Belediyeye müracaat ederek öğrenebilirler.

İhalei Kat'iyesi 26-8-934 tarihin müsadif pazar günü saat on beşte Encümeni Belediyece icra edilecektir. Talip olanlar yevmi saati mezkûrda teminat ve teahhüt mektuplarile hazır bulunmaları ilân olunur. (4818) 5185

Istanbul Üniversite Mübayaat Komisyonundan:

1 — Universite Merkez Binası ve Fen ve debiyat fakültelerinin işgal etmiş olduğu Zeynep Hanım binası haricî sıva tamir ve boyaları ile Tıp Fakültesi Gureba Hastahanesinde yapılacak olan deri ve frengi seririyatı inşataları olbaptaki şartnamelerine tevfikan kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — Universite Kütüphanesinin ve okuma salonunun kalörifer işi ve Tıp Fakültesi kütüphanesi möble işleri şartnamesi mucibince ayrı ayrı olarak alenî münakasaya konulmuştur.

Yukarıda yazılı işlerden kapalı zarf usuliyle yapılacak olan münakasa 3-9-934 Pazartesi günü saat 10 da alenî münakasa ise 5-9-934 Çarşamba günü saat 10 da icra edilecektir.

Taliplerin her gün Mübayaat komisyonuna müracaatla şartnamelerini tetkik edebilirler, ve ihale günleri de verecekleri fiatın yüzde 7,5 teminatlariyle komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (4687) 5099

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Adet	Kap	M.	No.	K.	Gr.	Cinsi Eşya
		Y	W			
0	0	741	867	50	000	Mukavva çocuk oyuncağı

Yukarda yazılı bir kalem mal arttırma ile 20 - 8 - 934 T. Pazartesi günü saat 14 de Satılacağından isteklilerin o gün Istanbul İthalât Gümrüğünde 6 No. Satış Anbarında hazır bulunmaları ilân olunur. (4292)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

6772 adet Kondenser borusu Kapalı zarfla münakasası 11 Eylül 934 Salı günü saat 14 te.
6000 metro Iş başılık kirpas kapalı zarfla münakasası 11 Eylül 934 Salı günü saat 15 te.

Deniz kuvvetleri için lüzumu olan yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasasına gireceklerin de o gün ve saatlerde Kasımpaşada kâin Komisyona müracaatları. (4860)

Ankarada: Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Nümune ve evsafına uygun olmak şartile (2086) metro hâki elbiselik bez pazarlıkla satın alınacak ve pazarlığı 18 - 9 - 934 saat on beşten on altıya kadar yapılacaktır. Isteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de pazarlık gün ve saatinde Ankarada Müstakil Jandarma Taburu karargâhındaki Komisyonumuza müracaatları. (4838)

Ankarada: Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Eylülün on sekizinci salı günü saat onda mevcut nümune ve evsafına uygun olmak şartile kapalı zarf usulile (22343) metro yataklık kılıf bezi satın alınacaktır. Isteklilerin nümuneyi görmek ve evsafını anlamak üzere her gün ve münakasaya karışmak üzere münakasa gün ve saatinde Ankarada Jandarma Müstakil tabur karargâhında Komisyonumuza müracaatları. (4837)

İstanbul Haricî Askerî Kıtaat ilânları.

Eskişehir Hava kuvvetleri parkında mevcut 42 ton Marsilya yağın 22-8-934 çarşamba günü saat 15 de kapalı müzayedesi yapılacaktır. Nümuneyi görmek ve evsafı hakkında malûmat almak üzere Eskişehirde Askerî Satınalma Ankarada Vekâlet Istanbulda Satınalma komisyonuna müracaat ederek taliplerin belli gün ve saatinden evvel teklif mektuplarını mezkûr komisyonlara vermeleri. (19) (4242) (4734)

* * *

Kıt'at ihtiyacı için 33,000 kilo Sade yağı kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. İhale 29-8-934 çarşamba günü saat onaltıdadır. Şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin Lüleburgazda Satınalma komisyonuna müracaatları. (4348) 4877

* * *

Kıtaat ihtiyacı için 33,000 kilo Sade yağı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. İhale 29 Ağustos 934 çarşamba günü saat 16 dadır. Şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin Lüleburgazda Satınalma Komisyonuna müracatları. (39) (4378) 4884

* * *

Bursadaki Kıtaat için kapalı zarfla alınacak olan 1,400,000 kilo Odunun münakasası 1 Eylül 934 cumartesi günü saat on beşte Fırka Satınalma Komisyonunda Icra kılınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de vaktinden evvel Teminat ve teklifnamelerile Komisyona müracatları. (41) (4379) 4885

* * *

Hava kıtaatı ihtiyacı için 2300 çift kundura kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra ve münakasasına iştirâk edeceklerin 1-9-934 cumartesi günü saat 10,5 da teminatlarile birlikte M. M. V. Satın Alma Komisyonuna müracatları. (4481) 4886

* * *

Lüleburgaz Satınalma komisyonunca 22,400 kilo Sabun kapalı zarf ile münakasaya çıkarılmıştır. İhalesi 29 Ağustos 934 çarşamba günü saat 16,30 dadır. Şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin komisyona müracaatları. ilân olunur. (4500) 4908

* * *

Lüleburgazdaki kıt'at ihtiyacı için 100,000 kilo Sığır eti kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. İhale 29-8-934 çarşamba günü saat 15 dedir. Şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin Lüleburgazda Satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4501) 4909

* * *

Çorludaki Askerî Hastanenin ihtiyacı olan 18,000 kilo Süt açık münakasaya konulmuştur. Münakasa günü 28 Ağustos 934 salı günü saat 15 tedir. Taliplerin evsaf ve şeraiti görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Çorludaki komisyona müracaatları. (4504) 4911

* * *

İzmir Müstahkem Mevki tarafından gösterilecek mıntakada 19000 lira bedeli keşifli 18: 20 kilometre tulünde telefon hattı inşası kapalı zarf usulile münasakaya konulmuştur. Ihalesi 3 Eylûl 934 Pazartesi günü saat 11 de Izmir Müstahkem Mevki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin mezkûr Komisyona müracaatları. (82) (4704) 5106

* * *

İzmit ve Tuzladak kıt'at hayvanatı için 448,800 kilo kuru Ot 28-8-934 salı günü saat 15 de kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini görmek için her gün İzmitte ve Eskişehirde Satınalma komisyonlarına ve münakasasına iştirâk edecklerin Eskişehirde Satınalma komisyonuna müracaatları. (4499) (4906) 4912

* * *

Balıkesir Merkez kıtaatı için dörtyüz bin kilo un ile dört yüz bin kilo arpa kapalı zarfla 5 Eylûl 934 Çarşamba günü saat onda ihalesi icra edilecektir. Taliplerin mezkûr gün ve saatte Balıkesir Askerî satın alma komisyonuna müracaatları. (81) (4705) 5107

* * *

İzmir Müstahkem Mevki tarafından gösterilecek mıntakada 35,000 lira bedeli keşifli 36 : 40 kilometre tulünde telefon hattı inşası kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 3 Eylûl 934 Pazartesi günü saat 10,5 da İzmir Müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin mezkûr komisyona müracaatları. (80) (4706) 5108

* * *

Ordu ihtiyacı için "500„ ile "1500„ baş dağ Top koşumu katır kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Ihalesi 24 - 10-934 Çarşamba günü saat 14 de icra edilecektir. Talipler evsaf ve şartnamesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve saatinden evvel teminat ve teklif mektuplarile birlikte M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (103) (4885)

* * *

Ordu ihtiyacı için (650) ile (750) baş sahra top koşumu beygir kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Ihalesi 22 - 10-934 Pazartesi günü saat 14 de icra edilecektir. Talipler evsaf ve şartnamesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve saatinden evvel teminat ve teklif mektuplarile birlikte M .M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (104) (4886)

* * *

Kırklarelinde bulunan kıt'at için ikiyüz bin kilo Un kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. İhale 12 - 9 - 934 Çarşamba günü saat 15 de dir. Isteklilerin muayyen vakitte şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin her gün Lüleburgazda satınalma komisyonuna müracaatları. (4781)

* * *

Mahalli	Kilo Kuru Ot
Babaeski İçin	315,000
Kırklareli „	198,000
Kırklareli „	180,000
Hayrebolu „	515,000
Yene „	279,000

Yukarda yazılı Beş kalem kuru ot kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. Her bir kalem ayrı ayrı şartnamedir. İhale 12 Eylül 934 Çarşanba günü saat 16 da dır. Şartnamelerini görmek ve almak isteyenlerin Lüleburgazda komisyona müracatları. (91) (4780)

* * *

Çorludaki kıt'at için 55 ton Kuru Ot 22 - 8 - 934 Çarşanba günü saat 16 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa gireceklerin belli saatte Çorluda Satınalma komisyonuna müracaatları. (4918)

* * *

Vize Kıt'atı için 45291 kilo kuru ot, 44341 kilo saman, 96156 kilo arpa 10 - 9 - 934 Pazartesi günü saat 15 de alenî münakasa ile satın alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün münakasasına iştirâk edeceklerin Vizede Satınalma komisyonuna müracaatları. (4917)

* * *

Vizedeki kıt'at ihtiyacı için 5096 kilo ve Pınarhisardaki kıt'at ihtiyacı için 4091 kilo sabun aleni münakasaya konmuştur. Taliplerin evsaf şeraiti öğrenmek için her gün ve ihaleye iştirâk için de 8 Eylül 934 Cumartesi günü saat 15 de Vizede Piyade Askerî Satınalma komisyonuna müracaatları. (4919)

İstanbul Amerikan Koleci

KIZ KISMI — Amerikan kız Koleji, Arnavutköy Tel· 36.160
ERKEK KISMI — Robert Kolec, Bebek Tel. 36.3

Mektep Ingilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Aile hayatı yaşatılır. Millî terbiye ve kültüre sonderece ehemmiyet verilir.

BAKALORYAYA HAZIRLAR

Bakalorya derslerine zamimeten ticaret ve Iktisat, ihtisas dersleri verilir.

Kütüphaneleri mükemmeldir ve talebenin vukuflarma, fikri terbiyelerine hizmet eder. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporları ile gençleri bedenen yükseltir.

MUHENDIS KISMI — Ameli ve nazarî elektrik, makine ve nafia mühendisi yetiştirir.

Robert Kolec'de kayıt günleri :
1 Ağustosa kadar Cuma günleri 9 - 12 ye kadar.
1 Ağustostan itibaren Cuma ve Salı günleri 9 - 12 ye kadar.
Amerikan kız kolecinde kayıt günleri :
15 Ağustosdan itibaren Cuma ve Salı günleri 9 - 12 ye kadar
Fazla malûmat için mektupla da müracaat edilebilir. (631)

4650

Holantse Bank-Üni N.V.
Sabık Bahrisefit Felemenk Bankası
Istanbul Subesi
Galata Karaköy Palas
Meydancık Alalemci Han
Her türlü Banka muamelelerl. Kasalar icarı
UMUMÎ MUDURLUK: AMSTERDAM
Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

66000 kilo Koyun ve Sığır Eti Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Hey'ti Reisliğinden

Deniz Efradı için lüzumu olan yukarda cins ve miktarı yazılı Koyun de Sığır Eti kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiş ve 25 Ağustos 934 cumartesi saat 14 de ihalesi icra kılınacağından taliplerin şartnamelerin almak üzere Istanbul'da Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma ve Izmitte Kumandanlık Satınalma Komisyonlarına müracaatları. (4400) 4843

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştabipliğinden:

Haydarpaşa Emrazı Sariye hastanesi için 160 ton yerli naden kömürile 60 ton yerli kok kömürü ayrı ayrı olarak 4 Eylül 934 salı günü saat 14 de ve 1500 kilo Pamuk ile 2000 metro yerli Amerikan bezi ve 500 metro yerli patiska gene aynı günde ve saat 15 te Galata'da Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Mubayaa komisyonda açık münakasa suretile ihaleleri yapılacağından isteyenlerin şartnamelerini görmek üzere mezkûr merkez levazım memurluğu ile hastane idare memurluğuna müracatları. (4775) 5159

DEVLET DEMIRYOLLARI İDARESI İLANLARI

Tuğla, Kiremit ,toprak ve saire nakliyatına mahsus tarife ve Boya Toprağı ve Feldispot " Terkibinde cüz'i miktarda Kavseri hattında Km. 389 da kısmen toplanacak ve kısmen da ocaktan çıkarılacak 10000 M³ balastın kapalı zarfla münakasası 5-9-934 çarşamba günü saat 15 te Ankara'da İdare binasında yapılacaktır.

Tafsilât Ankara, Kayseri ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde vardır. (4774) 5179

EVKAF MÜDIRIYETI İLANLARI

Haseki vakfından Haseki Cami'inde Vaiziye.
Ayşe hanım vakfından Yakubağa Cami'inde Vaiziye.
Haseki Mustafa ağa vakfından Yeni Cami'i Şerifte Delâlhanlık.

Balâdaki iki cihet için 11- 9 - 934 Salı günü müsabaka imtihanı yapılacağından talip olanların nufus tezkeresi ve Askerî vesikalariyle Vazife ve tezcih kalemine müracaatları. (4905)

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

		Teminat lira
Ilk mektepler için 200 yemek masası	400 bank	255
„ „ „ 1000 adet	sıra	562,5

Ilk mektepler için lüzumu olan yukarda cins ve miktarları yazılı eşyanın imali kapalı zarfla ayrı ayrı münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de hizalarında yazılı teminat makbuz veya mektup ile teklif mektuplarını 23 - 8 - 934 perşembe günü saat on beşe kadar daimî encümene vermelidirler. (4358)

Sümerbank Yerli Mallar Pazarları

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 4643

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

Merkezi Adapazarı

Istanbul şubesi: Dördüncü Vakıfhan zemin kat	Tel.22042
Komisyon ve ticaret kısmı :	Tel.: 23623
Galata şubesi	Tel.: 43201
Usküdar Şubesi	Tel.: 60590
Itimadı Millî	Tel.: 41937

SERMAYESI: 1,200,000
Ihtiyat akçası : 130,000

ŞUBELERI

Bandırma, Bartin, Bilecik, Biga, Bolu, Bozöyük, Bursa, Düzce, Eskişehir, Hendek, Izmit, Karamursal, Kütahya, Mudurnu, M. Kemal Paşa Galata, Gemlik, Gerede, Geyve, Safranbolu, Tekirdağ, Üsküdar, Yenişehir.

Müsait şartlarla mevduat, havale kabul eder. Tahsile senet alır. Ikraz muamelesi yapar. Mevduat faizleri müdiriyetle görüşülerek tesbit edilir.

Komisyon ve ticaret kısmı her nevi emtiai ticarive satışına delâlet eder.

(ITIMADI MILLI) Kendi sigortasıdır. 4647

Çatalca Müstahkem Mevki Kumandanlığı Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Çatalca Müstahkem Mevki Kıt'atı ihtiyacı için 600 kilo Irmik 50 kilo çam fıstığı 24 kilo kuş üzümü pazarlıkla 25-8-934 cumartesi günü saat 14 de satın alınacaktır. Taliplerin muayyen gün ve saatinde teminat makbuzlariyle birlikte Hadımköyünde Askerî Satınalma komisyonuna müracaatları. (4863) 5221

Maliye Vekâletinden:

1 — Birinci tertip Tasfiye vesikalarının şimdiye kadar mal bedeline mahsup edilmiyen kısmı Ziraat Bankalarınca nakten ödenecektir.

2 — Ikinci tertip tasfiye vesikalarının da mübadil emvalinin satışı mukabilinde kabul üne başlanmıştır. (4771) 5178

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut Fabrikaları müstacel ihtiyacı için aşağıda yazılı 6 kalem malzeme ayrı ayrı açık eksiltme usulile alınacağından vermek isteyenlerin 3-9-934 pazartesi günü saat 10 da Fabrikada Satınalma Komisyonuna müracaatları. (563) (4613)

Kilo	
26,500	Oleom (114 lük)
45,000	Şili Küherçilesi
950	Santiralit
3,600	Südkostik
6,000	Mükelles Soda
15,000 ilâ 20,000	Tasfiye edilmiş pamuk

5018

Van Gölü Sefain İşletme İdaresi Müdürlüğünden:

İdaremizde 120 lira maktu ücretli Doktorluk açıktır. Taliplerin Ernis Van Gölü Gemi İşletme İdaresine müracaatları. (4902)

ZAYI — Lâğımcı Mevlût Efendinin dükkânımızın lâğımını açmak üzere çıkarmış olduğu tezkere zayi olduğunu ilân eyleriz. Giritli Asım ve Talip. Meyvahoş Harici Yağ isekelesi. 59

Deniz yolları
IŞLETMESI
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

İzmir sür'at
İSKENDERİYE YOLU

EGE vapuru 21 Ağustos SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecek ve dönecektir. (4894) 5241

Bartın yolu

BURSA vapuru 20 Ağustos PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak mutat iskelelere uğrayarak Cide'ye kadar gidip dönecektir. (4895) 5242

Trabzon yolu

VATAN vapuru 21 Ağustos SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (4896) 5243

Muallim aranıyor

Türk Maarif Cemiyetinin Bursa'daki Lisesinin orta mektep ve lise kısmında şu dersleri okutacak daimî muallimler aranmaktadır. (Riyaziye) (Fen bilgisi ,Tabiiye, Biyoloji), (Fizik, Kimya), (Türkçe Edebiyat), (Yurt bilgisi, Içtimaiyat, Felsefe), (bilhassa Riyaziye ve Fen Bilgisi derslerinde İngilizce bilenler tercih edilecektir.)

Lâzımgelen vasıfları haiz muallimlere menşe, kidem ve ehliyetlerile münasip ücret verilecektir. Isteklilerin vesikalarile beraber Ankara'da Türk Maarif Cemiyeti Umumî Merkezine müracaatları. (4717) 5123

Haydarpaşa Lisesinden:

1 — Haydarpaşada eski Tıp Fakültesi binasında bu ders senesi bidayetinde bir muallim mektebi ve ona bağlı bir tatbikat mektebi, bir Orta mektep ve bir lise açılacaktır.

Kadıköy Lisesinin Ikinci devresi kâmilen bu yeni mektebe naklolunacak, Kabataş ve Istanbul Liseleri Birinci ve Ikinci devre leylileri yine bu mektepte toplanacaktır.

2 — Bu dört kısım için namzet kayıt ve kabulüne Ağustosun yirminci günü Kadıköy Erkek lisesinde başlanacaktır.

Şimdilik yalnız namzet kaydedilecektir. Kat'î Kaydükabul, namzet sırasına ve kısımların kadrolarına göre bilâhara ilân edilecek zamanda yapılacaktır.

3 — Leylî ve neharî şerait içintafsilât Kadıköy Erkek Lisesinde öğrenilir.

4 — Kayıt için müracaat cumartesi, pazartesi, çarşamba günleri saat 9 dan 12 ye, ve 13,30 dan 17 ye kadardır. (4875) 5239

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Akliye ve asabiye hastanesi için lüzumu olan 226 kalem ilâç ve sıhhî malzeme olbaptaki şartnamesi veçhile ve 28 Ağustos 934 Salı günü saat 14 te alenî münakasa suretiyle satın alınacaktır. Isteklilerin müracaatları. (4522)

ÇIFTLİK PARKINDA

Bestekâr tanburî **SALÂHATTİN** Bey gecesi

En maruf musikî san'atkârlarının lütfen iştirâklerile

21 Ağustos Salı günü akşamı

Karaciğer - Mide - Barsak - Taş - Kum hastalıklarına

TUZLA İÇMELERİ VE OTELİ

İçme ve tren fiatlarında mühim tenzilât yapılmıştır.

Hergün Köprüden 6,30 - 7,35 - 8,05 - 9,50 - 11 - 13,15 - 15,10 - 16,45 te Haydarpaşaya giden vapurların trenleri içmelere giderler. 1960

5088

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğünden:

1 — Bu sene Yüksek Ziraat Enstitüsünün Baytar, Ziraat ve Orman fakültelerine meccanî leylî ve ücretli leylî ve neharî erkek ve kız talebe alınacaktır. Kayıt ve kabul şartları aşağıda yazılıdır:

a — Türk tab'asından olmak (Ecnebiler hususî talimatnamesine göre kabul edilir).

b — Lise bakaloryasını vermiş bulunmak

c — Leylî olacak talebenin yaşı 17 den aşağı 25 ten yukarı olmamak.

d — Mesleklerinin icap ettirdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü hastahanelerden sıhhat raporu getirmek ve aşı şahadetnamesi vermek.

e — Belediye veya polis merkezlerinden hüsnühal mazbatası getirmek.

2 — Enstitüye girmek isteyenler yukarıdaki vesikalarla birlikte 6 kıt'a fotografı bir istida ile doğruca Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne göndermelidirler.

3 — Müracaat zamanı Temmuzun onuncu gününden Eylûlün sonuncu gününe kadardır.

4 — Evrakı tam olmayanlar Enstitüye kabul edilemezler Müessese kayıt ve kabul edilen talebeyi iki ay zarfında tekrar muayene ettirir. Kabiliyeti bedeniyeyi haiz olmayanların kaydı silinir.

5 — Leylî meccanî talebeden staj veya tahsil devresi için de stajını veya Fakültesini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafı ödeyeceklerini daire Enstitünün vereceği nümuneye göre noterlikten musaddak kefaletname vereceklerdir.

6 — Vaktinde tam evrakla müracaat etmişler arasında kabul edilecek talebe diploma derecesine ve müracaat tarihlerine göre tefrik edilecektir.

7 — Ziraat, Baytar, Orman fakültelerine almacak talebeler, Tabiî Ilimler fakültesinin 1, 2, 3 üncü sömestrlerinde mevcut dersleri de takibe mecburdurlar.

8 — Ziraat Fakültesine alınacak talebe Ankarada Gazi Orman çiftliğinde on ay staj göreceklerdir.

Talebeye bu staj müddetince yemek ve elbise masrafları karşılığı olarak 30 lira aylık verilir. Harcırah verilmez.

9 — Ucretli leylî talebenin ücreti üç taksitte ödenmek üzere 275 liradır.

10 — Ucretli leylî talebe tercih olunur. Kabul şartlarını haiz olan neharî talebe için mikdar tahdit edilmemiştir. (3704) 4660

Nafıa Vekâletinden:

Afyon - Antalya hattının Afyondan itibaren 25 ilâ 40 ncı kilometreleri arası ikinci kısım inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Münakasa 3 Eylül 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Nafıa Vekâleti Müsteşarlık Makamında yapılacaktır.

Taliplerin fennî ehliyet ve carî seneye mahsus Ticaret Odası vesikaları ve (28750) liralık muvakkat teminatlarile aynı gün ve saatte Komisyonda bulunmaları lâzımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri (50) lira mukabilinde Ankara'da Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (4634) 5118

Umumî Neşriyatı ve Yazı İşleri Müdürü ETEM IZZET